SAYI 05 | 23-29 TEMMUZ 2021

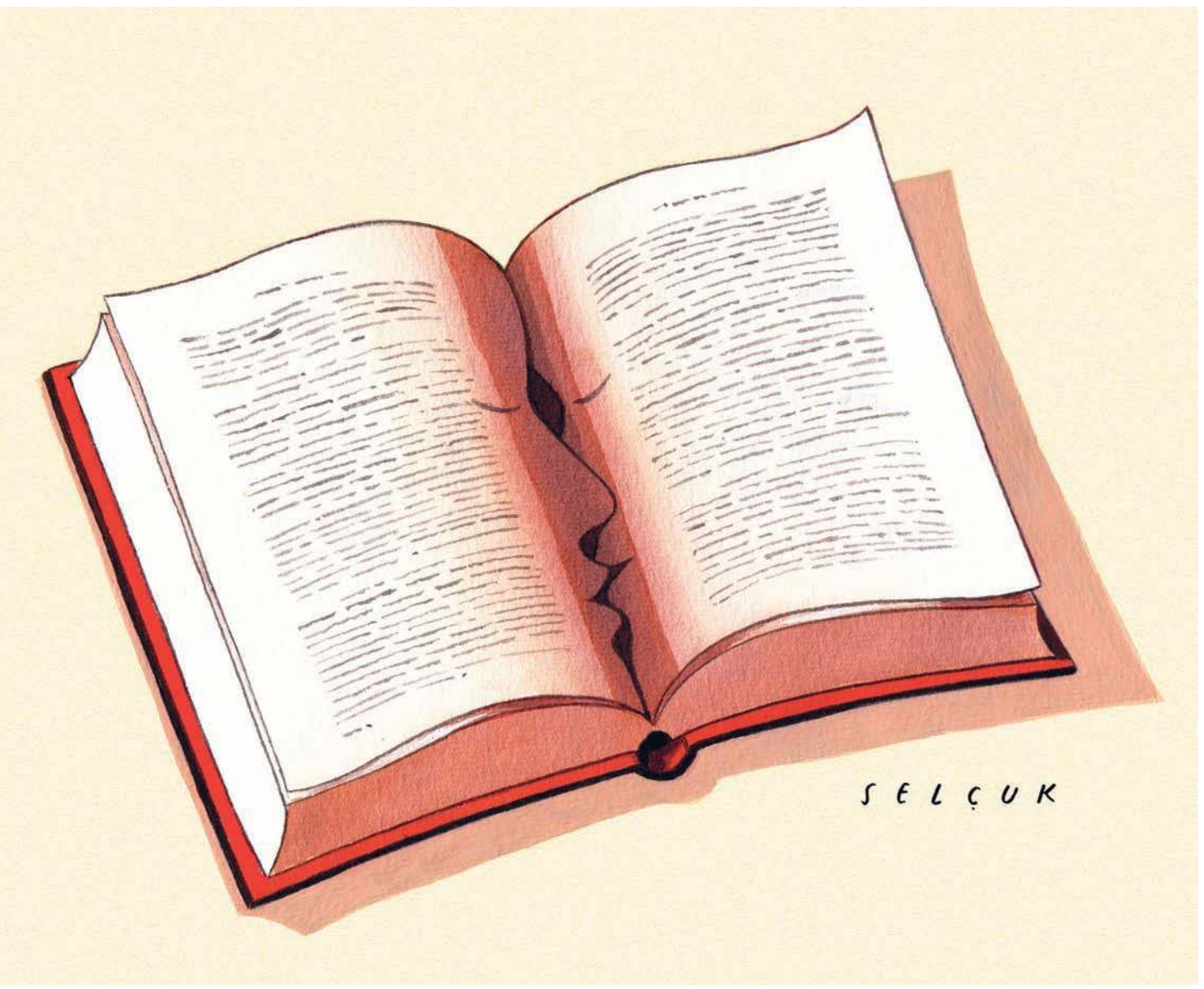
Spotify listelerinde **Oksijen**'*in Sporcular şarkılar dinlemeye doyamayacağınız en taze, en güzel, dinlemeye doyamayacağınız şarkılar*

Selçuk Demirel ne okuyor ne tavsiye ediyor?

Çizmediği zamanların büyük bölümünü okuyarak geçiren sanatçı Selçuk Demirel hem güncel hem zamansız kitap önerilerini paylaştı: "*American Death Trip* Amerikan kâbusunu anlatan olağanüstü sürükleyici bir kitap. *Yüzyıllık Yalnızlık* Güney Amerika edebiyatına da açılan bir kapı." 7'de

SELÇUK DEMİREL: *Portraits* kitabında John Berger'in 102 sanatçı hakkında yazdıkları derlenmiş. Grafik tasarımı eşsiz.

Gülsin Onay'dan iki konserle dönüş

Gülsin Onay, Gümüşlük Festivali'nde iki kez sahneye çıkacak. Virtüöz piyanist "Masal gibiydi" dediği çocukluğundan, dünyanın dört yanında konserlere uzanan öyküsünü Alper Bahçekapılı'ya anlattı. 15'te

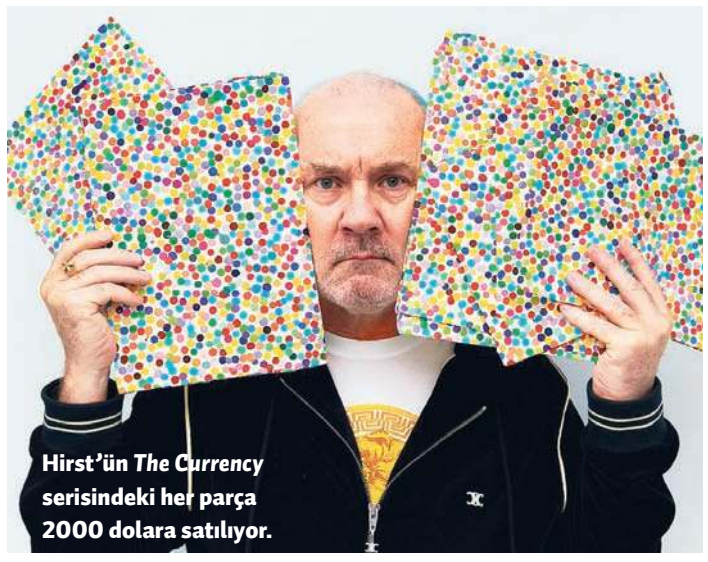

Gülsin Onay: "Konser için dönmeyi en çok sevdiğim yer Almanya."

Eline kitap almamış olanlar bile bizimle okumaya başladı

2020'de 254 kitap yayımlayan Destek Yayınları, 3 milyon baskıya ulaştı. Grup Başkanı Yelda Cumalıoğlu "Çok okutmakta iddialıyız" diyor. Yayın Yönetmeni Ertürk Aksun da felsefelerini "Kitap bize gelmez, biz kitaba gideriz" diye özetliyor. 4'te

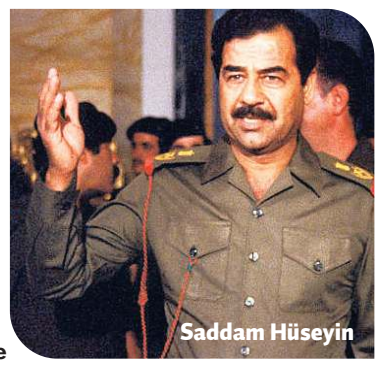
NFT'yi mi alırsınız imzalı baskıyı mı?

Sanatçı Damien Hirst 1000 eserini satışa çıkardı. Alıcılar iki ay sonra karar verecek: Yeni akımı benimseyenler eserin NFT'sini tutacak, gelenekselciler imzalı baskıyı saklayacak. 16'da

Hirst'ün *The Currency* serisindeki her parça 2000 dolara satılıyor.

Zorbalar için güce ulaşma yöntemleri

Netflix'teki belgesel serisi *Zorba Nasıl Olunur?* Hitler'den Saddam Hüseyin'e kadar yakın tarihin gördüğü büyük despotlardan bazılarının taktiklerini anlatıyor. Altı bölümlük seriyi, *Game of Thrones*'un unutulmaz oyuncusu Peter Dinklage seslendiriyor. 11'de

Saddam Hüseyin

Julia Ducournau

Cannes'ın kazananı kadın sinemacılar

Altın Palmiye Julia Ducournau'nun yönettiği *Titane*'a verildi. En önemli ödüllerden Belirli Bir Bakış'ın kazananı Kira Kovalenko oldu. İlk filmlere verilen Altın Kamera ise Antoneta Alamat Kusijanovic'e gitti. **Muammer Brav'ın yazısı 2'de**

Babür'ün 'Son Yaz'ı iyi geçti

Halil Babür bu sezonun en beğenilen dizilerinden *Son Yaz*'da öne çıktı. Geçen hafta İstanbul Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülü aldı. Aynı zamanda kuşağının en iyi oyun yazarlarından.

Elçin Yahşi'nin söyleşisi 9'da

5'te

Yaz akşamının kokularını satırlara aktaranlar...

ELİF TANRIYAR

6'da

Kızım evden çıkmıyor, hangi kitabı okumalıyız?

ASLI PERKER

7'de

Deniz bize bir yerlerden sesleniyor

MARİO LEVİ

8'de

Soluksuz bırakan bir tempo, ters köşe final

YEKTA KOPAN

9'da

Hercule Poirot'nun 21'inci yüzyıl versiyonu

TUNA KİREMİTÇİ

TARTIŞMA

Felsefeyle orgazmı birleştirme vakti

Türkçesi yayımlanan *Orgazmın Felsefesi k*itabının Alman yazarı Claus-Steffen Mahnkopf: "Felsefede orgazm bastırılmış, yok sayılmış bir konu."

Nazlı Berivan Ak konuştu. 8'de

KİTAP

Son demlerindeki yazarları anlattı

Nedim Gürsel *Son Fasıl*'da bazı sanatçıların ömürlerinin son dönemlerine odaklandı: "Yolun sonundayım ama 'dönülmez akşamın ufku'nda da değilim!"

Sibel Oral'ın röportajı 7'de

SANAT

Tedbir izleyicide kalıcı izler bırakır

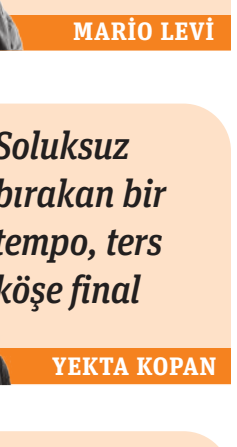
Arter'in koleksiyonunda yer alan yapıtlardan oluşturulan *Tedbir* eser-kurum-sanatçı arasındaki ilişkinin özelliklerini hatırlatıyor.

Nazlı Pektaş'ın yazısı 10'da

MÜZİK

10 yıl geçti ama Amy gibisi gelmedi

23 Temmuz, Amy Winehouse'un ölümünün 10'uncu yıldönümü. Onun sesini her duyduğumuzda ne kadar büyük bir yıldız olduğunu ve ne büyük bir trajedi yaşadığını hatırlıyoruz. 3'te

Amy Winehouse

Cannes'da *kadın zaferi*

İki yıl aradan sonra düzenlenen Cannes Film Festivali, Wes Anderson ve Paul Verhoeven'i eli boş yolladı

"Cannes'da Altın Palmiye tarihinde ikinci kez bir kadın yönetmene verildi." Bunu çok duyduk geçen hafta. Ama ayrıca en önemli yan bölüm olan Belirli Bir Bakış ve tüm bölümlerde yer alan ilk filmlerin en iyisine verilen Altın Kamera ödülü de kadınların oldu.

MUAMMER BRAV
bravmuammer@gmail.com

24 filmin yarıştığı ana yarışmanın sonuçları açıklanmaya başlarken, jüri başkanı Spike Lee, Altın Palmiye'yi *Titane*'ın kazandığını ağzından kaçırıverdi. Özür dilese de kimilerine göre törenin tadı kaçmıştı! Julia Ducournau'nun ikinci filmi *Titane*, arabalarla seks yapan katil bir kadının hikayesi. Eleştirmenlerin kimi bayıldı kimi nefret etti.

1989 doğumlu Rus yönetmen Kira Kovalenko da ikinci filmi *Unclenching the Fist* filmiyle, Belirli Bir Bakış bölümünün en iyisi oldu. Filmin odağında, Kuzey Osetya'da küçük bir maden kasabasında yaşayan bir genç kadının kurtulma çabası yer alıyor. Tüm bölümlerde yarışan ilk filmlere verilen Altın Kamera'nın bu yılki sahibi ise Dubrovnik doğumlu Antoneta Alamat Kusijanovic oldu. Baskıcı babasıyla bir ada-da yaşayan genç bir kızın hikayesini anlatan *Murina* da yılın merakla beklediğimiz filmlerinden!

Ana yarışmada ödül alan diğer filmlere de kısaca bakalım. Wes Anderson'ın iki yıldır yolunu gözlediğimiz filmi *The French Dispatch* eli boş dönenlerden. Tıpkı Paul Verhoeven'in *Benedetta*'sı gibi! Festivalin açılış filmi olan ve eleştirmenlerden en yüksek yıldızları alanlardan *Annette*, Leos Carax'a En İyi Yönetmen Ödülü getirdi. Carax'ın dokuz yıl aradan sonra çektiği müzikal, bir operacıyla, komedyen kocasının ilişkilerini anlatıyor. Sparks Kardeşler'in müziklerini yaptığı farklı bir müzikale hazır olun!

Antoneta Alamat Kusijanovic | Kira Kovalenko | Julia Ducournau

Ödüller paylaşıldı

Jüri, En İyi İkinci Film ödülü sayılan Grand Prix ve Jüri Özel Ödülü'nü paylaştırarak sürpriz yaptı. En sevdiğimiz yönetmenlerden Asghar Farhadi'nin *A Hero*'su ve Fin Juho Kuosmanen'in *Compartment No.6* filmi, Grand Prix'nin sahipleri oldu. Farhadi hapisten iki günlüğüne izne çıkan bir adamın öyküsünü anlatırken, Kuosmanen yıkıcı bir aşkın ardından Moskova'dan adeta kaçan bir kadına odaklanıyordu.

Jüri Özel Ödülü'nü paylaşan iki isimse Taylandlı Apichatpong Weerasethakul ve İsrailli Nadav Lapid oldu. *Amcam Geçmiş Yaşamlarını Hatırlıyor* ile 2010'da Altın Palmiye kazanan Weerasethakul'un yeni filmi *Memoria*'da başrol Tilda Swinton'ın. Bogota'ya hasta kardeşini ziyarete gelen bir orkide üreticisinin hikayesi. Nadav Lapid de İsrailli bir yönetmeni anlatan yeni filmi *Ahed's Knee* ile ödülün diğer sahibi oldu.

Murakami uyarlaması

En İyi Senaryo Ödülü *Drive My Car* filmiyle Ryusuke Hamaguchi'ye gitti. Haruki Murakami'nin kısa bir öyküsünden uyarlanan film, karısının ölümünden sonra perişan olan bir oyuncu-yönetmenin yaşadıklarına odaklanıyor. Eleştirmenlerin çok sevdiği film, FIPRESCI ödülünün de sahibi oldu.

İlk kez Berlin Film Festivali'nin uygulamaya başladığı, En İyi Oyuncu ödülü uygulamasına uymayacağını belirten Cannes yönetimi, En İyi Kadın ve Erkek Oyuncu ödüllerinden vazgeçmedi. Kadın oyuncu ödülü Joachim Trier'in *The Worst Person in the World* filmiyle Renate Reinsve'ye verildi.Filmde 30 yaşına giren, hayatı ve kafası karışık bir kadının hikayesine şahit olacağız. Justin Kurzel'in yönettiği *Nitram*'daki rolüyle En İyi Erkek Oyuncu ödülü Caleb Landry Jones'un oldu. Film 1996'da Tazmanya'da yaşanan bir katliamın başlangıç hikayesine odaklanıyor. •

Nerede izleyebiliriz?

MUBI, Altın Palmiye ödüllü *Titane* ve Belirli Bir Bakış bölümünde Jüri Özel Ödülü'nün sahibi olan *Great Freedom*'ı yayınlayacak. *A Hero* (Büyük Ödül), *Memoria* (Jüri Ödülü), *The Worst Person in the World* (En İyi Kadın Oyuncu), *Nitram* (En İyi Erkek Oyuncu) da sinemalara gelecek.

BOX OFFICE TÜRKİYE

HAFTANIN YENİ FİLMLERİ

Gezginler / Yönetmen: Neil Burger / Oyuncular: Tye Sheridan, Lily-Rose Depp, Fionn Whitehead, Colin Farrell, Archie Madekwe / Gerilim-Bilim kurgu

Lanetli Ev / Yönetmen: Atakan Şatıroğlu / Oyuncular: Alp Taş, Aslı Şimşek, Fırat Kaya, Çisem Yurtseven / Korku

Arınma Gecesi: *Sonsuza Dek* / Yönetmen: Everardo Gout / Oyuncular: Ana de la Reguera, Tenoch Huerta, Josh Lucas, Leven Rambin, Cassidy Freeman / Korku-Bilim kurgu

Plaza Yönetmen: Anıl Gelberi / Oyuncular: Onur Berk Arslanoğlu, Deniz Altan, Adnan Devran

En çok izlenenler (15-18 Temmuz)

FİLM	SEYİRCİ SAYISI
Hızlı ve Öfkeli 9	53 bin 675
Black Widow	**35 bin 329**
Sessiz Bir Yer 2	20 bin 717
Korku Seansı 3: Katil Şeytan	**15 bin 890**
15/07 Şafak Vakti	15 bin 459

Kerem Ayan ne izliyor, ne öneriyor?

Bu hafta İKSV'nin düzenlediği İstanbul Film Festivali direktörü Kerem Ayan'a sorduk:

Sinemada en son hangi filmi izlediniz?

Nomadland. İstanbul Film Festivali'nde, yenilenen Atlas sinemasında seyrettim. Chloe Zhao filmlerini büyük ekranda seyretmek inanılmaz bir deneyim. Müthiş bir sinema duygusu var.

Hangi filmi merakla bekliyorsunuz?

Annette. Cannes Film Festivali açılış filmi. Proje ve müzikler The Sparks'ın. Leos Carax'in son filmi. Ve de müzikal. Bu sezonun en heyecanla beklenen filmlerinden.

Fransız müzik prodüktörü ve yönetmen Guillaume ve Jonathan Alric ikilisinin dans müziği projesi The Blaze, 7 Ağustos'ta İstanbul KüçükÇiftlik Park'ta! Biletler Biletix'te.

AMY WINEHOUSE'UN 27 YAŞINDA HAYATINI KAYBETMESİNİN ÜZERİNDEN TAM 10 YIL GEÇTİ

Kimseyi koyamadık yerine yeniden

Yeni BBC belgeseli ile iyice anlıyoruz ki, büyük yıldızın son günlerindeki kötü halinden herkes sorumlu: Ailesi, basın, seyirci, onu uyurken uçağa bindirip konsere çıkaran sektör

ALPER BAHÇEKAPILI
alper.bahcekapili

Ne yazık ki, müzik dünyası anımsayabileceğiniz birçok trajik ölümle dolu. Sanki bir müzisyenin yıldızı ne kadar büyükse ölümü de, hani bir süpernova gibi, o kadar yıkıcı şekilde gerçekleşiyor.

23 Temmuz, Amy Winehouse'un 2011'deki ölümünün onuncu yıl dönümü. Bu on yılda Prince'den Leonard Cohen'e, David Bowie'den Aretha Franklin'e birçok efsane de yaşama gözlerini yumdu. Fakat Amy Winehouse'un hikayesinde, (tıpkı Cobain, Joplin, Hendrix ve Morrison gibi) 27 yaşında oluşunun getirdiği farklı bir trajedi vardı.

Ah basın!

Hiçbir yerde peşini bırakmayan, hatta yeri geldiğinde Winehouse'un markete içki almaya gönderdiği basına sorarsanız, bu ölüm aslında sürpriz değildi. Anlatılana göre Winehouse uzun süredir kendini yıkıma götürecek bir yolculuk içerisindeydi. Eroinle, kokainle sıklıkla içli dışlıydı. Arı kovanı modeli saçlarının arasında bile uyuşturucu saklıyordu. Rehabilitasyon merkezlerine, bir türlü onu temize çıkartamayan ve sonu gelmeyen ziyaretler yapıyordu. Çaresini alkolde aradığı, çözülemeyen akıl sağlığı problemleri vardı. Bulimiası sağlığını kötüye sürüklüyordu. Sorunlu, onu ağır uyuşturucularla da tanıştıran bir romantik ilişki hayatını şekillendiriyordu. Kendine fiziksel olarak zarar vermekten kaçınmıyordu. Tüm bunlar da elbette magazin basını tarafından acımasızca malzeme ediliyordu.

İşin aslı, belki de seyircileri de ona çok yardımcı olmuyordu. Hayattaki son günlerinde Londra'daki evinden uyurken alınıp, bir jete bindirilip, Belgrad'daki konseri için üzerine 'atıldığı' sahnede gözlerini açtığı anda, şarkı söyleyemeyecek derecede kendinden geçmiş oluşu seyircinin acımasız tepkisine sebep olmuştu. Ayakta duramadığı, kendi şarkılarının sözlerini hatırlamadığı bu konserin hemen ardından İstanbul'a da bir performans için gelmişti. Winehouse'un buradaki konseri de gerçekleşemeden iptal olmuş, son konserlerinde sahnede kaybolan bu büyük yetenek Londra'ya dönüşünden bir ay sonra da hayatını kaybetmişti. Tüm bunlar olup biterken ilgisizlikle suçlanan babası, yeni BBC belgeseli *Reclaiming Amy*'de basının tavrını eleştiriyor. Amy Winehouse'u keş, ayyaş, bağımlı diye yerden yere vuran medyanın, artık akıl sağlığı konusunda bilinçlenmenin oluşmasıyla, yakasını bugün öyle pek de kolay kurtaramayacağını anlatıyor.

Son 25 yılın albümü

Winehouse, nihai yıkıma ulaşana kadar dünyada geçirdiği bu kısa sürede, dönemini aşan, zamansız bir müzik yeteneği olduğunu da elbette ispatlıyor. Öyle ki Adele'den Lady Gaga'ya, Lana Del Rey'den Billie Eilish'e günümüzün birçok büyük müzisyeni, Winehouse'un açtığı yolun kariyerlerini kolaylaştırdığı anlatıyor. Geçen zaman gösteriyor ki, Back To Black ardında barındırdığı tüm acıya ve hüzne rağmen, kendi türünde son yirmi beş yılın en güçlü albümlerinden biri. Fakat yine de bu albümü ve Winehouse'un sesini her dinleyişte onun trajedisini hatırlamamak oldukça zor.

Winehouse'un ailesi bu hafta BBC'de yayınlanacak olan yeni belgeselde kızlarının mezarının başına geldiklerinde ağlamamanın mümkün olmadığını söylüyorlar. Zamanında çok eleştirilmiş olsalar da, mümkün olsa her kuruşlarını onu geri getirmek için vereceklerini anlatıyorlar. Ama bu hüzne rağmen onu anarken neşeli olmak istiyorlar. Hatta annesi tam da Winehouse'un o karanlığına yakışan bir espri yapıyor; "Artık onu aramama gerek yok, nerede olduğunu hep biliyorum." Annesi başka bir yeri kastetse de, işin aslı, artık herkesin kalbinde Amy.

Sadece iki albüm çıkardı

- Taksi şoförü bir babanın, eczacı bir annenin çocuğu olarak, Londra'nın banliyölerinde büyüdü.
- İlham kaynakları Sarah Vaughan, Dinah Washington ve Ella Fitzgerald.
- Yıllar sonra hayatını kaybedeceği Camden'ın sokaklarında rock'n'roll'la, blues'la, soul'la beslendi.
- Tutkulu ama yıkıcı bir ilişki yaşayacağı eşi Blake Fielder-Civil'le de Camden'de tanıştı.
- Yaşadığı süre boyunca sadece iki albümü yayınladı: *Frank* (2003) ve *Back To Black* (2006).

PODCAST

Eğlence mi, ciddiyet mi?

SELİM KARAKAYA
bilgi@turkcepodcast.com

Script Apart

Bir tür *senaristlerin kamera arkası* podcast'i. Beyaz perdenin ses getiren filmlerine imza atan senaristler, o filmlerin senaryosunun ilk halinin nasıl oluştuğunu ve nasıl gelişerek, değişerek ekrandaki son haline geldiğini anlatıyor. Terminatör'den Simpsons'a kadar dikkat çekici bir listeyle karşılaşıyoruz. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify

Sanat Gezegeni İyileştirebilir mi?

Dünyamızın geleceği için ihtiyaç duyduğumuz değişimi sağlama yolunda kültür ve sanatın olağanüstü bir potansiyeli olduğuna inanan İKSV imzalı bir podcast. Yiğit Özşener, her hafta farklı bir konukla gezegenimizin geleceğini konuşuyor. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify

Anormal Şartlar Altında

Alanlarında önemli işler yapan iki isim, Can Öz ve Harun Tekin'in hayatımızın ortasına oturmuş kötü alışkanlıklar üzerine yayınladığı podcast. Fanatizmden kavgacılığa, aydın düşmanlığından suçu dışarıda aramaya kadar etrafımızdaki kalabalığın alameti farikasına dönüşen kavramlar sorgulanıyor. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify

T Cetveli

Dijital çağda habere ulaşma hızı, riskleri de beraberinde getiriyor. Teyit.org podcast'i T Cetveli, karşımıza çıkan haberleri doğru analiz edebilmek ve anlayabilmek için bilmemiz ve uygulamamız gereken yöntemlerden yola çıkarak, konuyu uzmanlarla konuşuyor. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify

Yine Yeni Yeniden 90'lar

90'lara adanmış bir podcast. Hayatımızı birçok anlamda değiştiren on yıllık dönemin kültürel tarihini irdeleyen yayında, hafızalarımızı zorlayan eğlenceli anekdotlar var. 90'lar Türk pop müziğini temele oturtan podcast, hatırlarken keyfimizi yerine getirenlerle unutmuş olmaktan memnun kaldığımız şarkıların arasında bir çizgide ilerliyor. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify

Ortaoyuncular Soru-Cevap

Ortaoyuncular'ın mihenk taşı Ferhan Şensoy'un soruları cevapladığı podcast. Türkiye tiyatro tarihinin önemli bir bölümünün sahne arkası olarak da tanımlayabileceğimiz anılardan, bireysel hikayelerine kadar Ferhan Şensoy'u kendine has tarzıyla sahnede izlediğimiz hissini veren yayınlarla buluşuyoruz. **Nereden dinlerim?** Apple, Spotify, Google •

Her kitap için 10 ağaç fidanı

Yayınevlerinin Hikayeleri: Destek Yayınları

DAMLA KARAKUŞ

Çok satan raflarındaki yeriyle dikkat çeken Destek Yayınları'nı Destek Medya Grup Başkanı Yelda Cumalıoğlu ve Genel Yayın Yönetmeni Ertürk Akşun'dan dinledik

Yelda Cumalıoğlu Destek Medya Grup Başkanı

"İnsanların ilk kitaplarını okumalarına vesile olduk"

Destek Yayınları nasıl doğdu ve bugünlere nasıl geldi?

Destek Yayınları kitap okuma sevdamla, sözcükleri bir araya getirme tutkumla başladı desem abartmış olmam. Zira on beş senelik memuriyet kariyerime (Dışişleri Bakanlığı ve Başbakanlık'ta çalıştım) yazmış olduğum bir romanın bana açmış olduğu yeni bir yol hikâyesi ile hiç tereddüt etmeden son verdim. Aslında yazar olarak başladığım bu yol beni yayıncı yaptı. Böyle doğdu Destek, önce Ankara'da başladığımız yayın hayatımıza İstanbul'da devam ediyoruz.

Bugün geldiğimiz noktaya inanın çok çalışarak, pes etmeyerek, hayatı kitap gibi yaşayarak, müthiş bir tutkuyla, cesaretle, inat ve sabırla geldik. Başarısızlıklarımız hep pusula oldu bize, ne yapılmayacağını öğretti. Başarılarımızın ise üstüne gittik, katlanarak çoğalttık.

Destek Medya Grubu neler yapıyor?

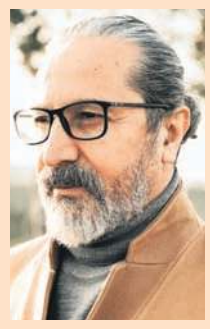
Bünyemizdeki Destek, Karakarga, Beyaz Baykuş ve Genç Destek yayınevlerinin yanı sıra bir de prodüksiyon ayağımız var. TV'lere belgesel ve söyleşi programları yaptık. Ancak pandemi nedeniyle şu anda yayım ayağına daha fazla ağırlık veriyoruz. Karakarga Yayınları'nda dünyanın sayılı çizerlerinden M.K. Perker ile birlikteyiz. Karakarga'yı dünyanın en iyi, edebi ve ödüllü çizgi romanlarıyla çok prestijli bir yayınevi kategorisinde değerlendiriyoruz. Online alışverişte *destekdukkan.com* ile Türkiye'de yayımlanan tüm kitaplara ulaşma imkânı sunuyoruz. Daha sonraki günlerde okuyucularımıza çok sürprizlerimiz olacak.

Başarınızın sırrı nedir?

Çok okutmakta iddialıyız. Hatta Türkiye'de hiç kitap okumamış insanların bile ilk kitaplarını okumalarına vesile olduk. Biz toplumun, gündemin nabzını çok iyi tutmaya çalışıyoruz. Hayatı daimi bir kitap olarak algıladığımız için, en azından ben, her renkten, kokudan, manzaradan, yemekten, sözden, hikâyeden, insandan, bakıştan, sesten ilham alıyor, proje yaratıyor ve kitaba dönüştürüyorum. Şu an ikinci üniversitemi okuyorum. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü üçüncü sınıf öğrencisiyim. Yaklaşık iki senedir Destek Yayınları "Felsefe Serisi" Türkiye'de en çok satan kitaplar arasına girdi. Mesela Epiktetos, stoacı bir antikçağ filozofu, şimdi neden okunur? Cevabı çok basit: Aslında bugün kişisel gelişim dediğimiz düşüncelerin babaları filozoflar. Yani bu bir bütün. Biz tüm bunları samimiyetle yaşıyor ve üretime geçiyoruz. Üstüne bir de agresif bir satış politikamız var ki kitabı okutmak için çok çaba harcıyor, medyanın tüm araçlarını kullanmaya çalışıyoruz.

Ertürk Akşun Destek Yayınları Genel Yayın Yönetmeni

"Birçok ilk kitabı çok satan yaptık"

Destek Yayınları neler yapıyor bugünlerde?

Pandemi bizleri evlerimize kapatmış olsa bile iş arkadaşlarımızla bu süreci kazasız belasız atlatmaya çalışıyoruz. Projelerimize gelince bu tam da bizim yayınevi için sorulacak bir soru olmuş. Çünkü biz bir proje yayıneviyiz. Sürekli yeni projeler üretiriz, hazır dosya beklemeyiz, dosyayı biz yaratırız veya bu konuda uygun olan kişileri ve yazarları buluruz.

Gelecekte neler var?

Sürdürülebilirliğe çok önem veriyoruz. Bu nedenle, doğadan aldığımızı doğaya geri vermek için yayımladığımız her kitapla birlikte on fidan dikiyoruz. Bu projenin başka bir ayağı olarak yakında okurlarımız da *destekdukkan.com* sitemiz üzerinden fidan bağışında bulunabilecekler. Bizi çok heyecanlandıran diğer bir projemiz de Destek Atölye. Yıllar içinde alanlarının en iyisi isimlerle yaptığımız kitapları düşününce aslında elimizde ne kadar büyük bir birikim olduğunu gördük ve bu birikimi okurlarımızla paylaşmamız gerektiğini düşündük. Yeni sezonda dolu dolu bir eğitim programıyla okurlarımızın karşısına çıkacağız.

Yılda kaç kitap basıyorsunuz?

Destek Yayınları ayda ortalama 16 yeni kitap basıyor. Bunun yanında Beyaz Baykuş'tan 2, Genç Destek'ten 2 ve Karakarga Yayınları'ndan da 8'e yakın yeni kitap yayımlanıyor. Bu da demek oluyor ki, aylık 28 ila 30 kitap arasında yeni kitap basıyoruz. 2020'deki verilere baktığımızda ise 254 yeni kitap yayımladığımızı ve 3 milyon baskı yaptığımızı görüyoruz.

Bir kitabın satacağının sinyalini nasıl alıyorsunuz? İlk kitaplara bakışınız nedir?

Dediğim gibi kitap bize gelmiyor biz kitaba gidiyoruz. Yani bir kitabı hazırlamadan önce biz onun çok satacağını zaten biliyoruz. Ayrıca benim tezgâhtan gelmem, kitap ile ilgili her alanda otuz yıldır çalışmam elbette değerli bir öngörü kuvveti veriyor. İlk kitaplara gelince, bizim işimiz bu zaten. Birçok ilk kitabı Türkiye'de çok satan yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. ●

Destek Yayınları Tüm Zamanlar En Çok Satanlar Listesi

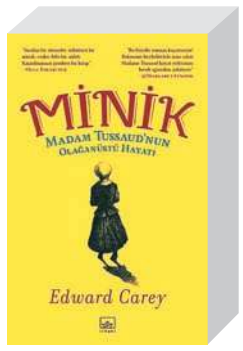
1 *Allah De Ötesini Bırak* – **Uğur Koşar**
2 *Soğuk Kahve* – **Ahmet Batman**
3 *Bukre* – **Kahraman Tazeoğlu**
4 *Hayat Cesurlara Torpil Geçer* – **Bircan Yıldırım**
5 *Vazgeçebilmek* – **Guy Finley**
6 *Hayır Diyebilme Sanatı* – **Müthiş Psikoloji**
7 *Aşkın İstilası / Yol* – **Metin Hara**
8 *Kararı Ben Veririm* – **Esra Ezmeci**
9 *Elia İle Yolculuk* – **Zülfü Livaneli**
10 *İçindeki Gücün Sırrını Keşfet* – **Nuray Sayarı**

Madam Tussaud'nun olağanüstü hayatı

Efsanevi Madam Tussaud'yu anlatan kitap, sanata, sınıf çatışmasına ve iradeye dair, gösterişli ve sürükleyici bir hikâye

KAHRAMAN ÇAYIRLI

Bugün Madam Tussaud'nun ismini bilmeyen pek kimse yoktur sanırım. Böyle evrensel anlamda çok bilinen isimlerin hayatlarını ise nedense pek bilmeyiz ya da bilinçaltında bildiğimizi kabul edip, öğrendiğimizde aslında hiçbir fikrimiz olmadığının idrakiyle bir şaşkınlık yaşarız. İşte Edward Carey, Devrim Paris'inde hem kraliyet yanlıları hem de radikallerle ahbaplık eden hırslı bir vizyoneri, efsanevi Madam Tussaud'yu anlattığı *Minik: Madam Tussaud'nun Olağanüstü Hayatı*'nda (İthaki Yayınları) bize kesinlikle böyle şaşkınlık anlarından hem de bolca sunuyor.

İsviçre'nin bir köyünde Marie isimli küçücük bir kızın doğumuyla başlayan *Minik: Madam Tussaud'nun Olağanüstü Hayatı*, bu kızın zamanla uluslararası bir balmumu heykeli ustası olmasının sıra dışı hikayesini anlatıyor. Anne ve babasının vefatıyla yolu bir balmumu heykeltıraşıyla kesişen Marie, bu çıraklık sayesinde 1770li yılların sefalet içindeki Paris'ine ulaşıyor. Fransız Devrimi öncesinde ve esnasında yaşananlar Marie'nin hayatını da şekillendiriyor. Uzun zaman barınmak zorunda kalacağı dulun evi, derken yıkıntı durumundaki bir otel… Marie'nin balmumu yeteneği ona Versailles Sarayı'nın kapılarını açıyor. Marie Antoinette'e danışmanlık yaparken uzun süre bir dolabın içinde yaşamak zorunda kalıyor ve hatta prensesin doğumunda meraklı kalabalık yüzünden çok havasız kalmış odada pencereleri açtırarak prensesin hayatını da kurtarıyor.

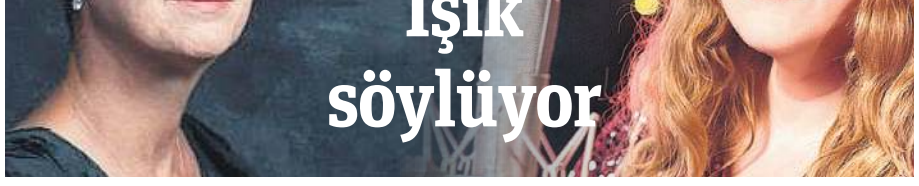
Edward Carey'nin en önemli başarısı; bir yandan Marie'nin o zamanlar için küçük hayatındaki detaylarla, ateşler içindeki Paris'te yaşananları bir arada, birbirine eklemleyerek sunabilmesi... Yazar, Napolyon'a ve nihayet Londra'ya uzanan bu hayatı anlatırken özellikle Paris'teki arşivlerden çok faydalanmış. 20li yaşlarındayken birkaç aylığına, Madam Tussaud'nun Londra'daki bir dükkânında çalışmış olması da kuşkusuz ona bir hayli yardımcı olmuş.

Nesnelere sahip olmak ile insanlara sahip olmak arasında Madam Tussaud'nun (1761-1850) hayatını takip ederken Edward Carey'nin yer yer ürkütücü bir üslup takındığını söylemeliyiz. Şimdi dünya çapındaki balmumu heykeli müzesi şubelerinde insanlar kuyruklarda beklese de Madam Tussaud'nun -minik Marie'nin- hayatı yoksulluğun, öksüzlüğün, sefaletin muhtelif yüzüyle dolu.

***MİNİK: Madam Tussaud'nun Olağanüstü Hayatı* / Edward Carey / Çeviren: Hilal Dikmen / İthaki Yayınları / Roman / 464 sayfa**

Madame Tussauds'nın Viyana'daki kendi mumyası.

Yunus Nadi ödüllü Ayfer Tunç'un ilk şarkı sözü olan *Anlatılmaz* ile bir aşk hikayesi notalara dökülüyor

Editör ve müzisyen Işık'ın, 17 şarkılık bir repertuvarı canlı olarak kaydettiği albümün 5. teklisi *Anlatılmaz-akustik* sözleriyle dikkat çekiyor. Çünkü şarkının sözleri Türk edebiyatının birçok dile çevrilmiş, önemli yazarlarından Ayfer Tunç'a ait. 25 yıl önce editör-yazar olarak başlayan iş arkadaşlıkları dostluğa dönüşen Ayfer Tunç ve Işık, *Anlatılmaz* için 2012'de birlikte çalışmaya başlamış. *Anlatılmaz*, Yunus Nadi ödüllü, çok satan edebiyat eserlerinde imzası bulunan Tunç'un aynı zamanda ilk şarkı sözü.

"İçim yitik bitik/ Dışım tutuk soğuk/ Hayat kırık dökük, sen sebepsin

Gecem kara kaçak/ Günüm hazin harap/ Hayat hesap kitap, sen sebepsin" sözleriyle başlayan *Anlatılmaz-akustik* albümdeki diğer tüm parçalar gibi Can Barış Özbilgin'in piyanosu eşliğinde canlı olarak kaydedilmiş.

Tamamen canlı kaydedilen, görüntülenen ve bu alanda da alışılmamış bir yöntemle hazırlanan 17 şarkılık albümden kısa aralarla yeni bir tekli ve video yayınlanarak da başka bir ilke imza atılıyor. ●

Gizem Ceren Piri cerenpiri@gazeteoksijen.com

Kitap kulübü

New York-Bolu birlikte okuyor

Bolu Kitap Kulübü'nün yürütücülüğünü üstlenen Selma Dalbastı, "Marttan bu yana buluşmalarımızı online ortama taşıdık. Böylece ülkenin her yerinden katılımcılar alabiliyoruz. Hatta en son üyemiz New York'tan katıldı," diye anlatıyor yaşadıkları süreci.

İki haftada bir salı günleri bir araya gelerek 65'e yakın kitabı okuyup tartışmışlar. Aktif olarak 19 üyeye sahipler.

2021 yılı kitap seçimlerini, her bir üyeden üçer kitap önermesiyle belirlemişler. Başlıca okudukları kitaplar: dünya edebiyatından Dostoyevski, George Orwell, Charles Dickens, Ursula LeGuinn; Türk edebiyatından Tanpınar, Sabahattin Ali, İhsan Oktay Anar, Nermin Yıldırım gibi yazarlar. En son Muazzez İlmiye Çığ'ın *Sümerli Ludingirra*'sını okumuşlar. Sıradaki kitapları ise Nike'ın kurucusunun öyküsünü anlatan *Ayakkabı Gurusu*.

Kulübe ulaşmak isteyenler @bolu.kitapkulubu instagram hesabını ziyaret edebilirler. ●

Fazıl Say uzun bir aradan sonra İstanbul'da sanatseverlerle buluşacak. Konser 24 Temmuz 21.00'da Maximum Uniq Açıkhava'da.

Yel estikçe *rayihasını getirir*

Kokular yalnızca çiçekler, yiyecekler ve evlerle sınırlı değildir. Kokunun tenle, aşkla ve hazla da yakından bir ilgisi vardır! Kitapsever'in aklına koku ile ilgili hangi kitaplardan hangi bölümler gelir?

KİTAPSEVER
ELİF TANRIYAR
etanriyar@gazeteoksijen.com

Sanırım yaz günlerinin en sevdiğimiz vakti akşamın gelişiyle birlikte çiçek kokularının iyice yoğunlaştığı o alacakaranlık zamanı... En azından ben ve Kitapsever dostum için böyle... Geçen akşam çok sevdiğimiz Büyükada'daki evindeki bahçeden içeriye "Çiçek kokularıyla dolgunlaşan hava gönlümüzü bir saadet vaadiyle kaplar," diyerek giriverdi nitekim. Burnuna çarpan çiçek kokularının peşine takılıp dolaşıp durmuş bizimki. Malum bu zamanlar onun bir anlamda saadet vakti! "Saadetin daim olsun. Abdülhak Şinasi Hisar'ın *Boğaziçi Mehtapları*'ndan mı o alıntı?" diye sordum. "Evet," dedi ve hülyalı bir şekilde aynı eserden alıntı yapmayı sürdürdü; "Boğaziçi'nin hemen kendine mahsus gibi duyulan kokuları vardır: iyot, yosun, ozon, deniz kokuları ve o zamanlarda bunlara birçok taraftan çiçek kokuları gelir, karışırdı. (...)Yalıların içi baharın genç teni gibi kokardı. Her gece çiçek saksıları yatılacak odalardan çıkarılır, sofalara bırakılırdı. Fakat çiçek kokuları bahçelerden yalılara yükselerek açık camlı odalardan içeri girerdi. Akşamları bazı balkonları vücutlarıyla, kokularıyla bir tente gibi saran mor salkımların kokusu dışarı taşar, yolları kaplardı. Korular ve bahçeler önlerinden geçen kayık ve sandallar su üstünde bir de çiçek kokularını yararak geçerlerdi. Korulardan, bahçe duvarlarından taşan kokularla bütün Boğaziçi en katı kalpleri yumuşatacak, rikkate getirecek bir duygu ile çiçek kokardı. Düşünsek, çiçeklerin kokusu büyük bir şefkat değil midir? Tabiatın içindeki bir iyilik ve güzellik dünyasına bu kokulardan geçerek varılamaz mı?"

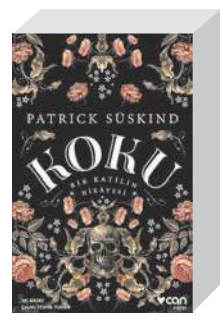
Çiçeklerin kokusundan şefkat hisseden yalnızca Hisar değil anlaşılan, onun en büyük hayranlarından Selim İleri de *İstanbul Mayısta Bir Akşamdı* adlı deneme kitabında "İstanbul'a yazın gelişi biraz da ıhlamur kokusuyla... Adalar'da ıhlamur, henüz sayfiye yöresi Göztepe'de, Caddebostan'da, Suadiye'de..." diyerek benzer bir hissiyata dokunup ardından da "Sonrası?" diye soruyor ve "Sonrası, Oktay Rifat'ın şiirindeki gibi," diye ekliyeveriyor: "(...) eskimeyen bitmeyen sadece/ gittikçe daha baygın daha dirençli/ kokusu mayısta ıhlamurların."

"Koku denilince akla yalnızca çiçekler gelmemeli, ya yemek kokularına ne demeli?" diyen Kitapsever, yine Selim İleri ustanın kitabından bir başka bölümü okudu; "Kırklarındaki Refik Halid, İstanbul'a yazı patlıcan kızartmasının kokusuyla, hatta yağı kızgın tavadaki cızırtıyla getirmiş, nefis denemesinde. Bir öğleden sonra, Beyoğlu'nun arka sokakları, bir yerlerden buram buram patlıcan kızartması kokusu." Bu bölüm ona başka bir çağrışım yapmış olmalı ki sonra da kütüphaneden Nezihe Meriç'in *Gülün İçinde Bülbül Sesi Var*'ını çıkarıp okumaya başladı; "Çok şenliklidir bizim iskele. Küçük balıkçı lokantaları açıldı son yıllarda peş peşe. Onun için havada hep kızarmış balık, kıyılmış soğan, maydanoz kokusu vardır; leylakların kokusuna karışan. Vapurlar gelir, yolcular iner, bir kalabalık olur, bir kalabalık..."

Sonra, dışarıdaki kokuları alıp evin içine sokmaya karar vermiş olmalı ki bu kez de elini Marcel Proust'un *Geçmiş Zamanın Peşinde*'sinin *Swann'ların Tarafı* cildine attı; "Bunlar, -tıpkı bazı yerlerde, havanın ya da denizin geniş alanlarında, bizim göremediğimiz sayısız tek hücreli hayvanın bir ışık, bir koku yayması gibi- havada asılı duran faziletin, bilgeliğin, alışkanlıkların ve gizli, görünmez, dolu dolu, ahlaklı bir hayatın yaydığı binbir kokuyla bizi büyüleyen taşra odalarındandırlar; şüphesiz doğal kokulardı bunlar ve tıpkı yakındaki kırkar gibi mevsimin rengini taşırlardı, ama evcilleşmiş, insani ve içeriye ait, meyve bahçesinden dolaba giren yılın bütün meyvelerinden ustalıkla damıtılmış, harikulade, duru bir karışım oluştururlardı, mevsimlerle değişirlerdi, ama birer mobilya gibi eve yerleşirler, kırağının keskinliğini sıcak ekmeğin hoşluğuyla yumuşatırlardı; bir köy saati gibi aylak ve dakik, işsiz güçsüz ve düzenli, tasasız ve ihtiyatlıydılar, çamaşır kokusu, sabah vaktinin kokusu, ibadetin kokusuydular, kaygıyı artırmaktan başka bir işe yaramayan bir huzurda ve içinde yaşamadan geçip gidenler için sınırsız bir şiir kaynağı olan bir yavanlıkta mutluluğu bulmuşlardı."

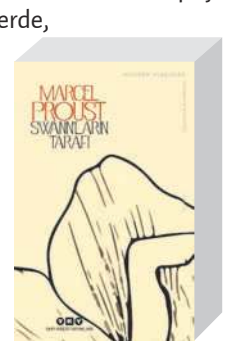

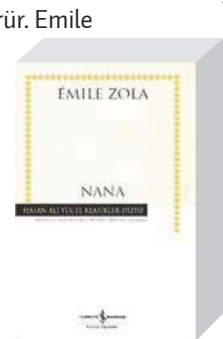

Kokunun hazla ilgisi

Kokular yalnızca çiçekler, yiyecekler ve evlerle sınırlı değildir elbette. Kokunun tenle, aşkla ve hazla da yakından bir ilgisi vardır! Patrick Süskind'in *Parfüm*'ünün seri katili, kokusuna aşık olduğu kadınların peşine düşüp, o kokuyu elde edebilmek uğruna onları öldürür. Emile Zola ise ünlü romanı *Nana*'da Paris şehrinin kokusu için yağmurlu bir sabah dağınık, büyük bir yatağa benzediğini söyler. Kibar fahişe Nana'nın müşterilerinden birine terliğini bile koklatır. Koku, haz ve cinsellik denilince Füruzan'ın *Gül Mevsimidir*'i de gelir akla. Novellanın kahramanı olan bir zamanların namlı güzeli, güngörmüş yaşlı kadın anılarını hatırlamaya "Tütünü hep sevmişimdir. Bana yaklaşmış erkeklerin kolonyayla karışık tütün kokularını her birinde ayrı ayrı anarım," diyerek başladıktan sonra 'baştan çıkarıcı' bir sırrını vermeyi de ihmal etmez; "Bir kabule gitmem, bir gün hazırlanmamı gerektirirdi. Koltuk altlarıma, oyluklarıma özel kokumu sürdükten sonra sıcak havlular bastırarak tenimin kokuyu emmesini sağlardım. Seviştiğim yerlerde günlerce havam kalırdı."

Yine de son sözü Kitapsever söyledi bir kez daha. Koku, anımsama eylemi ve şehvet denilince akla gelen belki de en güzel şiir olan Baudelaire'in *Alıp Götüren Koku*'sunu mırıldanarak, yine bir başka kokunun peşinde bahçede aldı başını gitti...

"Sıcak bir güz akşamı, kapalı iki gözüm/ Solurken kokusunu baygın göğüslerinin/ Ateşleri altında tekdüze bir güneşin/ Kendinden geçmiş mutlu sahilleri görürüm./ Ve bir ada görürüm, tembel uyuyakalmış/ Benzersiz ağaçların tatlı meyvalarıyla/ Dinç erkekler görürüm dal gibi boylarıyla/ Ve kadınlar görürüm şaşkın gözleri dalmış./ Giderken kokunla ben hoş iklimlere doğru/ Sudan yorgun yelken ve direklerle dolu/ Bir limanı, düşlerim usulca bana taşır/ Ve havada dolaşıp ciğerimi dolduran/ Bir koku süzülerek yemyeşil ağaçlardan/ Ruhumda tayfaların şarkısına karışır." ●

Yolun sonundayım ama *'dönülmez akşamın ufkunda' değilim*

Nedim Gürsel, *Son Fasıl*'da Da Vinci, Nâzım Hikmet, Tolstoy gibi sanatçıların ömürlerinin son dönemlerine odaklanırken, okuru sanat tarihinin de içine sokuyor. Gürsel'e bu "*son fasıl*"ın ondaki haleti ruhiyesini sorduk

SİBEL ORAL SORUYOR
sibelo@gmail.com

Yıllar önce Nedim Gürsel Galatasaray Lisesi'nde yatılı öğrenciyken, hiç sevmese de müfredatta olduğu için ezberlemek zorunda kalır Yahya Kemal'in dizelerini: *"Dönülmez akşamın ufkundayız vakit çok geç/ Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!"* Şimdi elimde tuttuğum kitap ise bu dizelerden hareketle Da Vinci, Nâzım Hikmet, Rainer Maria Rilke, Tolstoy, Tolstoy, J.P Sartre, Jorge Semprun gibi sanatçıların "son fasıl"larının peşine düşen, biraz da otobiyografik özelliği olan deneme yazılarından oluşan *Son Fasıl* (Doğan Kitap). Bu yazılar sanatçıların ömürlerinin son dönemlerine odaklanırken, edebiyat ve sanat tarihinin de içine giriyorsunuz. Gürsel'le bunları ve yazın yaşamını konuştuk.

Yayımlanmış 39 kitabınız var. Son çıkan kitabınız ise *Son Fasıl*. Nasıl başladı sizin bu kitaba yolculuğunuz...

Son Fasıl bir yolculuk kitabı, evet. Ama, aynı zamanda "iyi yazılmış" olduğunu iddia ettiğim bir kitap. Deneme yönü de var. Bazı otobiyografik öğelere yer verdiğimi de söyleyebilirim.

Kitapta sizi etkilemiş yazar ve sanatçıların "son fasıl"larının izini sürmenin nedenini kendi son faslınızı yaşıyor olmanız olarak belirtmişsiniz. Bu "son fasıl"ın sizdeki haleti ruhiyesini merak ettim.

Haleti ruhiye olarak nitelendirdiğiniz bu psikolojiyi ayrıntılarıyla betimlemem kolay değil. Endişeye, karamsarlığa ya da çok ender de olsa, bilgeliğe yol açan bir durum diyelim. Hayat önümde değil artık, çoğu gitti azı kaldı. Bu nedenle, *Son Fasıl*'da, hayatlarının son demlerini yaşayan sanatçı ve yazarları, onları etkilemiş kentleri ve coğrafyaları anlatırken, kendi içimde, kendi dünyamda dolaştığım da oldu kimi zaman.

Ölümle buluşma

Bu kitapta sizi etkileyen sanatçıların ortak noktaları neydi?

Ortak noktaları, değişik durumlarda ve mekânlarda, ölümle buluşmaları. Bir de, Leonardo, Van Gogh, Rilke ya da Nâzım Hikmet gibi yurtlarından uzakta ölmeleri.

"Marcel Proust gibi kayıp zamanın peşine düşmek istemiyorum" demişsiniz. Nâzım Hikmet'i yazdığınız bölümde de "Güzel günler olmadı hiçbir zaman, çünkü özgürlük ve demokrasinin kök salmadığı bir toplumda güzel günler umudu da ne yazık ki, yeşermiyor" diyorsunuz. Geleceğe nasıl bakıyorsunuz?

Geleceğe bakışımda gençliğimde olduğu kadar iyimser değilim. Siyasi ideolojilerin yerini dinler aldı. Muhafazakârlık en büyük değer sayılıyor. Ekolojik dengeyi bozduğumuz için salgın hastalıklarla mücadele ediyor, içe kapanıyoruz. Edebiyat da hoşça vakit geçirmenin yöntemlerinden sayılıyor. Yine de dünya güzel. Nâzım'ın dediği gibi "dünyaya doyum olmuyor". Ama, yine Nâzım ustanın dediği gibi "yaşamak gerçekten güzel şey mi?" Ben bu soruyu sormakla yetineyim, okur yanıtını *Son Fasıl*'da bulsun.

Sizin "son faslı"nızı tek cümleyle anlatmanızı rica etsem...

"Son faslım" Yahya Kemal'in ünlü şiirindeki gibi "vur oynasın çal patlasın"la geçecek değil elbette. Yazmakla, evet, sizin de çok güzel belirttiğiniz gibi "tutkuyla yazıya adanmış bir hayat"ın hakkını vermekle geçmeli bu dönem. Yolun sonundayım ama "dönülmez akşamın ufkunda" değilim, bu nedenle de, Yahya Kemal hazretleri gibi, "bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!" demeye dilim varmıyor.

***Son Fasıl* / Nedim Gürsel / Doğan Kitap / 192 Sayfa** ●

"Paris'te yaşayan bir Türk yazarım"

Uzun yıllardır Paris'te yaşıyorsunuz, ana dilinizde yazıyorsunuz. İki dille yaşamak ve yazmak edebiyatınızı, düşünce dünyanızı sizce nasıl etkiliyor?

Konumum ve akademik uğraşım gereği, doğrudan Fransızca kaleme aldığım kitaplar da oldu. Ama kurmaca alanındaki kitaplarımı, yani öykü ve romanlarımı ana dilimde yazdım. Fransızca başta olmak üzere diğer dillere Türkçeden çevrildiler. İki dil, iki kültür, iki ülke arasında gidip-gelmek kolay değil, ama zenginleştirici bir durum. Paris'te yaşayan bir Türk yazarı olarak tanımlayabilirim kendimi. Ama artık biraz da, Fransız olmasam da Parisli sayılırım. Paris çok şey kazandırdı bana.

Çocukluk yaşarken zor *anlatırken eğlenceli*

Kitaplarını çocuklar kadar yetişkinlerin de sevdiği, 2021 Sait Faik Ödülü'nün sahibi nam-ı diğer 'oyuncu anne' Şermin Yaşar, "çocuklar için yazmak görkemli bir meyve ağacının dallarından, belki de en üst dallarından meyveler toplamak gibi" diyor

ECE ERDOĞUŞ LEVİ
eceerdogus@hotmail.com

Çok geniş bir okur kitleniz var. Instagram'daki takipçi sayınız 1.4 milyon, kitap satışlarınız yüz binleri aşıyor. Günümüzün tablete yapışık yaşayan çocukları kaleminize bayılıyor. Onları size böyle bağlayan sizce ne?

Çocukların en çok zorlandığı durumlardan biri anlaşılmamak ve en çok ihtiyaç duydukları şeylerden biri de anlaşılmak. Sanıyorum kitaplarda kendilerini buluyorlar ve anlaşıldıklarını hissediyorlar. Okurların sıklıkla söylediği cümle: "Okurken, aynı ben, dedim." Kitaplarımı, dolayısıyla beni kendilerine yakın hissettiklerini bilmek benim için de çok özel bir duygu. Bir formülü var mı? Kendi çocukluğunu hatırlamak, diyebilirim. Ben de bir zamanlar on yaşındaydım ve kimse beni anlamıyordu. Bugün yazarken tekrar on yaşındaki halime dönüyorum ve aslında kendi kendimi tane tane dinliyorum.

Son çocuk kitabınız *Babaannem Geri Döndü* çocukluklarını unutan ebeveynlere ders niteliğinde, çılgın bir hikâye. Üç çocuğunuz var, sizin ebeveynlerinizle ilişkiniz nasıldı, şimdi anne olarak çocuklarla nasıl?

Çocukluk yaşanırken zor, anlatırken çok eğlenceli bir süreçtir. Bugün ebeveynler ebeveynliğin çok zor olduğunu söylüyor. Dilimizde hep bir "anne baba olmak çok zor" cümlesi... Bununla birlikte bakış açımız da "hayat çocuklara güzel, valla çocuk olmak var" gibi bir anlayış üzerine kurulu. Öncelikle elbette ki hayat çocuklara güzel olacak. Tamam, ebeveynlik zor olabilir ama çocukluk da öyle çok kolay bir şey değil. Anlaşılmamak, kendini anlatamamak, hata yapa yapa öğreniyor olmak, yetişkinlerle baş etmeye çalışarak büyümek de öyle pek kolay olmasa gerek. Benim çocukluğum da kolay değildi. Kolay olsa her gün bir bahaneyle oturup ağlamazdım. Ama şimdi anlatırken, yazarken, kendi çocuklarıma çocukluk anılarımı anlatırken çok gülüyoruz. Aynı anda içimden konuşan

çocuk Şermin, "Çok mu komik?" diye soruyor. Çünkü onun olduğu yerde durum öyle değil. *Babaannem Geri Döndü* tam da aslında böyle bir hikâye. Çocukluğun değerini hem çocuklara, hem anne babalara güldüren bir öyküyle anlatıyor.

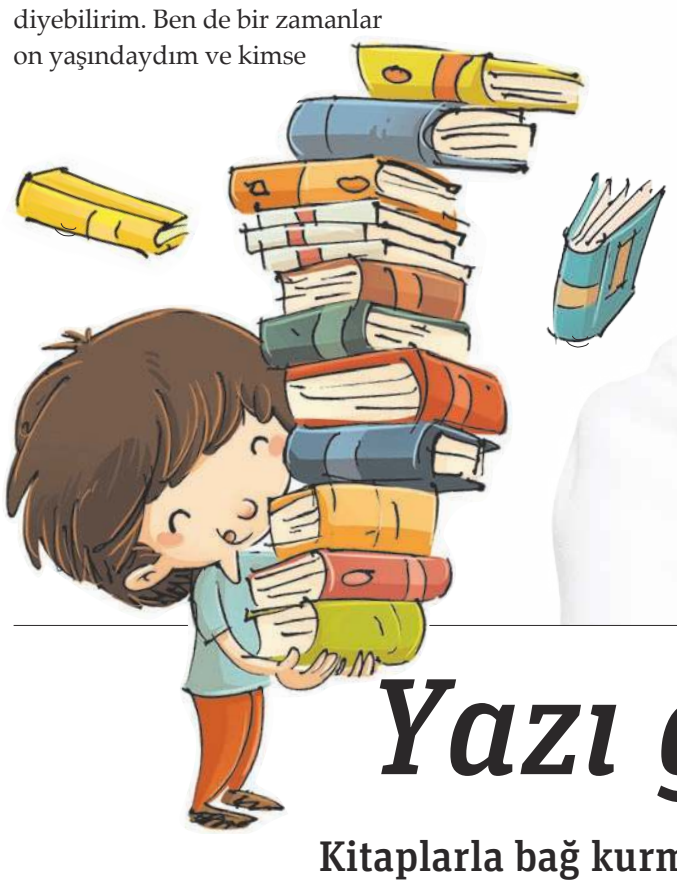
Çocuk kitaplarının ardından yetişkin kitaplarınız geldi, onlar da çok sevildi, hatta son kitabınız *Deli Tarla* bu sene Sait Faik Öykü Ödülü'yle taçlandı. Çocuklar ve yetişkinler için yazmanın nasıl farkları var? Farklı mı işliyor süreçler?

Ben bunu biraz şuna benzetiyorum: Çocuklar için yazmak görkemli bir meyve ağacının dallarından, belki de en üst dallarından lezzetli meyveler toplamak gibi. Ellerinde, üstünde başında meyve ve yeşil yaprak lekeleri, kuş sesleri ve çiçek kokusu kalıyor öykünün sonunda. Yetişkinler için yazarken koca bir kütüğü yontar gibi oluyorsun. Öyle zor kopuyor ağaç parçaları. Öykünün sonunda ellerinde, üstünde başında kıymıklar, ıslak ağaç lekesi ve yosun kokusu kalıyor. İşin garibi ağaç aynı ağaç... Yani hayat.

***Babaannem Geri Döndü* / Şermin Yaşar / Resimleyen: Ezgi Keleş / Taze Kitap / Çocuk Öykü / 160 Sayfa**

***Deli Tarla* / Şermin Yaşar / Doğan Kitap / Öykü / 192 Sayfa** ●

Yazı güzelleştirecekler

Kitaplarla bağ kurmayı bir kez başarmış çocuklar için okumak her zaman, her yaşta en eğlenceli aktivite. İşte tüm yaş grupları için yazı şenlendirecek seçimler

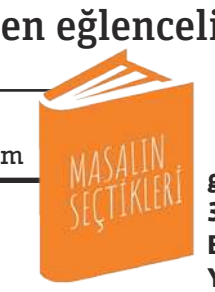
ECE ERDOĞUŞ LEVİ
eceerdogus@hotmail.com

MASALIN SEÇTİKLERİ

3-6 YAŞ

***Ormandaki Gizem* / Susanna Isern / Resimleyen: Daniel Montero Galan / Çeviren: Nazlı Gürkaş / Hippo Kitap / 40 Sayfa**

Ormandaki Gizem çalışkanlık, güzellikleri paylaşmak, yardımlaşmak, dost olmak üzerine güçlü mesajlara ve harika çizimlere sahip bir hikâye. Her sabah gün doğar doğmaz yola çıkıp ormanın en uzak köşesine giden geyik, mevsimine göre topladığı meyveler ve yemişlerle türlü türlü reçeller, pastalar, turtalar, şerbetler yapar. Akşamsa tüm hayvanlar birlikte bu yemekleri keyifle yerler. Tavşan, günün birinde diğerleri onu sevsin de arkadaş olsun diye geyiğin gizli tarifler kitabını çaldığında, geyiğin tepkisi büyük bir ders niteliğinde olacaktır.

7-8 YAŞ

***R Endişeyle Seslendi: Virgül Neredesin? - Alfabe Bulutu 3* / Alp Gökalp / Resimleyen: Burak Dak / Can Çocuk Yayınları / 68 Sayfa**

Dünyaya en yakın bulut olan Alfabe Bulutu'nda harfler ve noktalama işaretleri yaşamakta, onlar da farklı farklı hayatlardan geçmektedir. Sık sık akıllarına düşen soruları, sıkıntıları, duyarlılıkları, sabırsızlıkları, bezginlikleri ve mutluluklarıyla... "Küçük" ya da "büyük harfler", "A" gibi daha popülerlerle, "S" gibi daha az meşguller, noktaları kırılan "Ü", "virgül" ve "tire" gibi... Alp Gökalp'in, Can Yayınları'nca yeniden yayımlanan beş kitaplık *Alfabe Bulutu* serisinde kurduğu, özellikle 'birey' ve 'toplum' kavramları üzerine düşünmeye sevk eden ilginç evreni çocuklar çok sevecek.

9-12 YAŞ

***Bodrum'daki Acayip Günlerim* / Nevra Nergiz / Resimleyen: Kürşat Ünsal / Çınar Yayınları / 92 Sayfa**

Bodrum'daki Acayip Günlerim, İstanbul'dan temelli Bodrum'a taşındıkları, nitekim okulundan, arkadaşlarından ve mahallesinden ayrıldığı için üzgün olan Volga'nın ön yargılarından vazgeçip kendini özgür bırakarak bu yeni yeri keşfetme ve sevme hikâyesi. Volga ve ailesinin bir mandalina bahçesi içinde şatoları anımsatan yeni bir evleri ve yanında da dededen kalma küçük bir otelleri vardır artık. Kulağa her ne kadar çok hoş ve 'havalı' gelse de o mutsuzdur. Edineceği yeni arkadaşlar, halk kütüphanesi, ağaçlara tırmanmak, mandalina hasadı yapmak fikrini değiştirebilecek mi dersiniz?

12 YAŞ ÜZERİ

***Hayatımın Rolü* / Maite Carranza / Çeviren: Saliha Nilüfer / Günışığı Kitaplığı / Roman / 200 Sayfa**

Hayatımın Rolü dokunaklı bir hikâyeye sahip; dayanışma, aile olmak, kardeşlik, sorumluluk almak, varlık ve yokluk üzerine, iz bırakacak romanlardan. Olivia'nın oyuncu annesi işsiz kalınca yaşadıkları ekonomik sıkıntılar yüzünden bunalıma girip hastaneye kaldırılır. Henüz on iki yaşındaki Olivia'ysa ona yüklenen sorumluluklarla küçük yaşta büyümek zorunda kalır. Olivia hem annesinin rahatsızlığıyla hem de ekonomik zorluklarla mücadele etse de kardeşi Tim her şeyden habersizdir. Çünkü Olivia ona tüm gerçeklerin gizlendiği, oyun gibi bir dünya kurmuştur... ●

Kızım evden çıkmıyor, ne okumalıyız?

Aslı Perker

Bibliyoterapi

Okumak duyguları tanımanızı sağlar, ruhunuzu iyileştirir. Haftalık bibliyoterapi seansına hoş geldiniz. Derdinizi yazın, derman olacak kitabı söyleyelim...

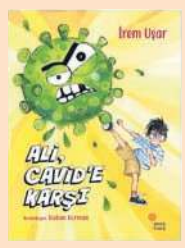
bibliyo@gazeteoksijen.com

Sevgili kitap terapisti, 6 yaşındaki kızım pandemiden sonra dışarı çıkmak istemiyor. Evden bahçeye bile zor indiriyoruz, kimseye gitmek istemiyor. Evde gayet mutlu, fakat hayatı kısıtlandı. Bir öneriniz olur mu?

İnan Gürler

Sevgili İnan Gürler, buna benzer pek çok yakınma duyuyorum son zamanlarda. Eminim herkesin etrafında benzer durumlar da yaşanıyordur. Bizler çocuklar okula gidemedi, eğitimleri yarım kaldı falan diye üzülürken aslında sanırım pandeminin onların üzerinde çok daha derin ve uzun süreli hasarları oldu. Tıpkı bahsettiğiniz dışarı çıkma isteksizliği, sadece eve değil içe kapanmak gibi ruh hallerinde görüldüğü üzere... Eminim bir pedagoga da başvurmuşsunuzdur. Şimdiye kadar mümkün olmadıysa öneririm, ancak kitapların da çocuklar üzerindeki etkileri hiç azımsanacak gibi değil. Bunu kendi kızımdan da biliyorum. Belki ilk başta biraz direnç gösteriyorlar, ancak özellikle de sevdikleri kitabı defalarca okudukları için en nihayetinde okuduklarından bizden daha fazla etkileniyor ve feyz alıyorlar.

Kızınızın dışarı çıkmak istememe sebebinin altında, bu süreçte duyduğu, sezinlediği şeyler yüzünden edindiği endişeler olabileceğini düşünüyorum. Eğer konu endişe kaynaklıysa önerebileceğim çok güzel birkaç kitap var. Bunlardan ilki gerçekten de insana bunu neden ben yazmadım diye düşündürtecek kadar güzel bir hikâye: *Rubi Kaygılanıyor – Benim Duygular Kitabım*. Kitapta küçük bir kız çocuğu bir gün sarı renkli kaşları çatık, bir endişe yumağıyla tanışıyor ve bu endişe yumağı gitgide büyüyerek kitaptaki diğer bütün renkleri yok etmeye başlıyor. Derken kız bir gün yanında mavi bir endişe yumağıyla gezen bir çocukla tanışıyor ve kendi endişelerinden konuşmaya, böylelikle konuşarak endişelerinden nasıl kurtulabileceklerini de görmeye başlıyorlar. Bırakın çocukları, yetişkinlere bile iyi gelecek bir kitap.

Bir başka önerim *Ali, Cavid'e Karşı*. Mizahı ve yaratıcılığıyla birlikte profesyonel yaklaşımı tam Günışığı Kitaplığı'na yakışır bir iş. Ali bildiğiniz Ali, Cavid ise nam-ı diğer Covid. "Covid bir çocuğun gözünden nasıl algılanıyor?" sorusuna güzel bir cevap.

Bay Endişe - Obsesif Kompulsif Bozukluk (Okb) Hakkında Bir Hikâye ise obsesif kompulsif bozukluk sahibi olan çocuklara -ki bu dönemde belki de her çocuğa- ve ailelerine de ışık tutabilecek, terapiyle birlikte yürünecek yolda yardımcı olabilecek bir kitap. Kesinlikle tavsiye ederim.

Aslına bakacak olursanız çocuklarımıza endişe ve diğer duygu durumlarının çoğunu biz aktarıyoruz. Bunun için de size bir dönemin popüleri olan, ama her çağda insana ilham verebilecek bir kitabı öneriyorum. *Kırmızı Şemsiyeli Kız*. İnsanların neler yaşadığını ve aştığını gösteren, bugünlerin de geçeceğine adeta güvence veren bir kitap.

REÇETE

1. *Rubi Kaygılanıyor – Benim Duygular Kitabım* / **Tom Percival / Çeviren: Burcu Ural Kopan / Marsık Kitap**
2. *Ali, Cavid'e Karşı* / **İrem Uşar / Resimleyen: Huban Korman / Günışığı Kitaplığı**
3. *Bay Endişe - Obsesif Kompulsif Bozukluk (Okb) Hakkında Bir Hikâye* / **Holly L. Niner / Çeviren: Sevim Öztürk / Resimleyen: Greg Swearingen / Bulut Yayınları**
4. *Kırmızı Şemsiyeli Kız* / **Susan Meissner / Çeviren: Bahar Yaldız Çelik / Arkadya Yayınları** ●

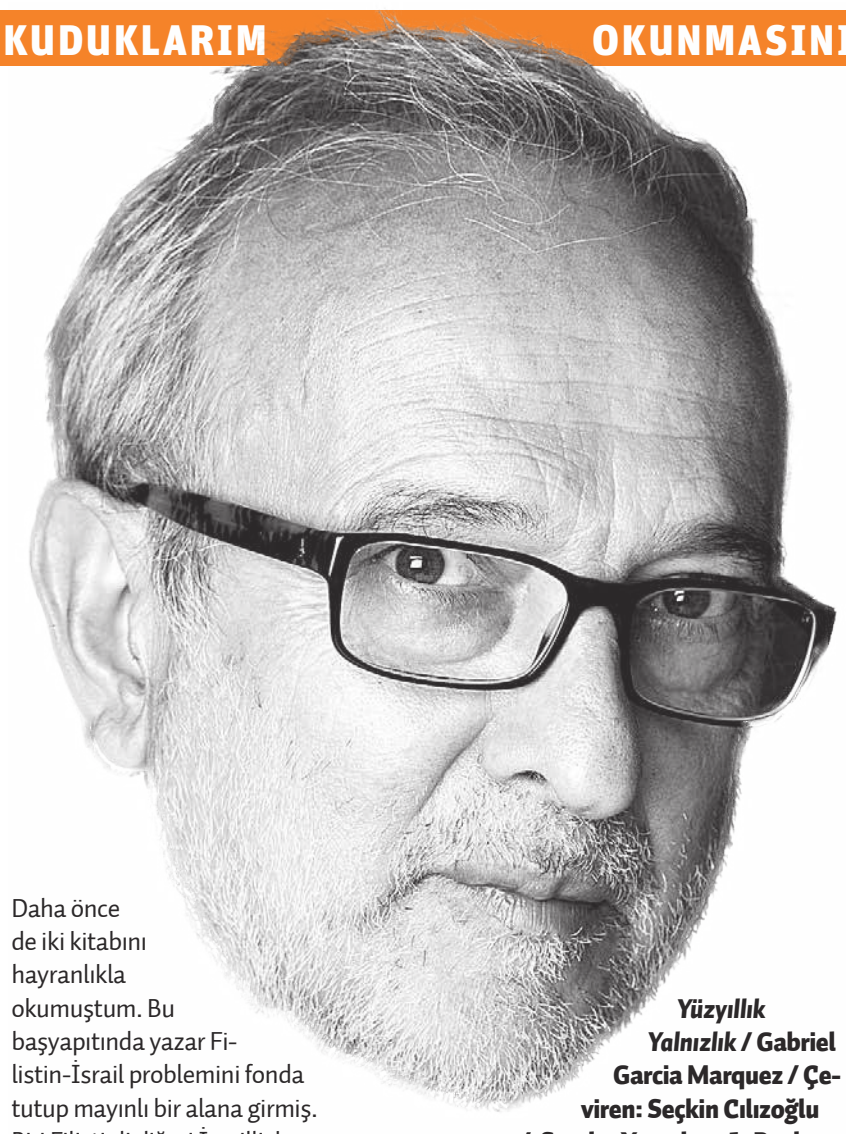

Mandıra Filozofu filmleriyle tanınan Müfit Can Saçıntı, *İtiraz Ediyorum* isimli gösterisiyle 23 Temmuz 20:30'da Cennet Bahçesi Burgazada'da.

Eğer çizmiyorsam *bilin ki okuyorum*

"Çizer, yazar, resim yapar," Selçuk Demirel, son zamanlarda okuduğu ve zamandan bağımsız önerdiği kitapları paylaşıyor. Ama son kararı okura bırakıyor

BUGÜNLERDE OKUDUKLARIM — OKUNMASINI ÖNERDİKLERİM

DAMLA KARAKUŞ

American Death Trip
James Ellroy / Rivages Thriller, 2001 Paris

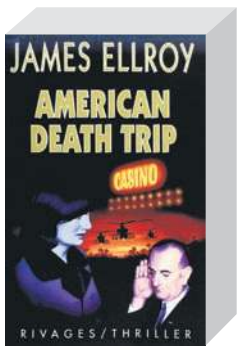
American Tabloid'in devamı, Triloji'nin ikinci kitabı. Kitap, Dallas 1963 ile başlıyor. Kennedy'nin öldürülmesi, Ku Klux Klan, J. Edgar Hoover (FBI), Mafia, Vietnam, Howard Hughes, Las Vegas, 60'lı yıllar, Amerikan kâbusunu anlatan dokümante ve sürükleyici bir kitap. Üçlünün 3. kitabı, *Underworld USA*.

Les Damnés de la Commune
Raphael Meyssan / Editions Delcourt, Paris, 2020 (3 Cilt)

Raphael Meyssan, 19. yüzyıl sonlarındaki gazete ve kitaplardaki gravürlerden yararlanarak oluşturduğu bu çizgi romanda Paris komününü anlatıyor. Olağanüstü bir çalışma, umarım Türk yayıncılarının ilgisini çeker. Arte ayrıca kitabın canlandırılmış bir filmini göstermişti. Bu yıl, Paris Komününün 150. yılı.

***Portraits* / John Berger à vol d'oiseau / L'Ecarquilleé 670 Sayfa, Paris, 2020**

John Berger'in 102 sanatçı üzerine yazdığı yazıların derlemesi olan bu kitap, Türkçe (Metis Yayınları) dahil birçok dilde yayımlandı. Fransızca baskısı, bütün bir yılını bir kitaba adayan bir editörün (Samuel Delerue) özenli bir çalışması. Kitabın grafik tasarımı eşsiz. İtalyan ve Fransız baskılarındaki yazı miktarı diğer baskılarından daha fazla.

***Apeirogon* / Colum McCann Editions Belfond, Paris, 2020**

New York'ta yaşayan İrlandalı bir yazar, Colum McCann. Daha önce de iki kitabını hayranlıkla okumuştum. Bu başyapıtında yazar Filistin-İsrail problemini fonda tutup mayınlı bir alana girmiş. Biri Filistinli diğeri İsrailli, kız çocuklarını kaybetmiş iki babanın evlat acısı ve ancak barış için mücadeleyle aşılabileceğine inanan iki insan.

Entretiens/ Francis Bacon (ile Michel Archimbaud) Gallimard Folio / Paris, 1996

F. Bacon'ın ölümünden bir süre önce yapılmış bir söyleşi. Çocukluğu, dostları, insanlar... Sanatçılar konuştuğunda sanat yazarlarının yazdıklarından daha anlaşılır olduğunu görüyoruz.

***Yüzyıllık Yalnızlık* / Gabriel Garcia Marquez / Çeviren: Seçkin Cılızoğlu / Sander Yayınları, 1. Baskı, 1974, İstanbul**

70'li ve 80'li yıllarda okuyanı büyüleyen bir kitap. Dili ve üslubuyla yarattığı bu dünya, yazarın diğer kitaplarını da okumamız için açılan bir kapı. Bu, bütün Güney Amerika edebiyatına da açılan bir kapıydı. Onlarca başka yazarı da böylelikle okumuştum.

***Bütün Şiirleri* Nazım Hikmet Yapı Kredi Yayınları Delta 2007**

Bize dilimizi sevdiren büyük şairimizin bütün şiirleri, küçük boy "İncil kâğıdına" basılmış. Biraz Gallimard Yayınevi'nin ünlü "Pleiade" dizisini andıran bir koleksiyon.

***İnce Memed* / Yaşar Kemal Tekin Yayınları, 16. Baskı, 1979, İstanbul**

Yaşar Kemal efsanesinin ilk kitabı. Kitap, *"Duvarın dibinde resmin aldılar, / Ak kâğıt üstünde tanıyın beni"* cümlesiyle başlıyor. Yaşar Kemal'in bütün kitaplarını Yapı Kredi Yayınları'ndan bulmak mümkün.

***Bütün Eserleri* / Sait Faik Abasıyanık / Bilgi Yayınevi koleksiyonu, 1976**

"- Dostumu öldürdüm abi! – diyor – sakla beni. Paltomun cebini gösteriyorum. Dikişlerinden yağmur girmiş, sabahki yediğim simidin susamları kokan cebim; girip kayboluyor."

***Huzursuzluğun Kitabı* Fernando Pessoa Çeviren: Saadet Özen Can Yayınları, 2006, İstanbul**

Pessoa, Portekizce "hiç kimse" demek. Pessoa, ölümünden sonra geriye tahmin bile edemeyeceğimiz sayıda eser bıraktı. Bernardo Soaves adıyla yazdığı *"Huzursuzluğun Kitabı"* bunlardan. Bu kitap dünya edebiyatının da başyapıtlarından biri. ●

Başkasının önerdiği kitapları çoğunlukla dikkate almayabiliriz. İnsan ne okuyacağına kendisi karar verebilmeli

ELİF'İN SEÇTİKLERİ: YENİ KİTAPLAR

etanriyar@gazeteoksijen.com

Polisiye

Kaybolan Oyuncak Dükkanı
Edmund Crispin
Yapı Kredi Yayınları
224 Sayfa

Usta polisiye yazarı Edmund Crispin'in klasikleşmiş dedektifi Gervase Fen'in en ünlü macerası olan *Kaybolan Oyuncak Dükkânı*, hem türün meraklıları hem de 20. yüzyıl İngilteresi'nde eşsiz bir maceraya atılmak isteyen okurlar için kaçırılmaması gereken bir fırsat. Şair Richard Cadogan tatil için gittiği Oxford'da kendini karmaşık olayların içinde bulur. Gece geç saatte şehre varan Cadogan, bir oyuncak dükkânının kapısının açık olduğunu fark eder. İçeride hırsızları bulacağını düşünerek dükkâna girer ama yaşlı bir kadının cesediyle karşılaşır. Ancak sabah ortada ne oyuncak dükkânı vardır ne de bir kadın cesedi!

Edebiyat

Ölüler Kıraathanesi
Fatih Gezer
Everest Yayınları
336 Sayfa

İstanbul'un meşhur ve meşum bir mahallesinde, bir poker masasında son bulan sekiz hayat... *Ölüler Kıraathanesi*'nde hikaye bol yalanlı oyunun ve mekanın dışına çıkıyor, itimat edilmez bir ışığın aydınlattığı gecede okuru göz göz evler, acımıza bigane sokaklar, geçmiş zamanlar ve kaygılı hayatlar içinde ustalıkla gezidirip nihayetinde yeni bir günün ümitvar aydınlığına çıkarıyor... Çarpıcı kurgusu, yaşayan karakterleri ve yetkin kalemiyle lezzetli bir ilk roman. Zülfü Livaneli de kitaba dair "Fatih Gezer'in romanı gerçekten ilginç ve özgün" diyor.

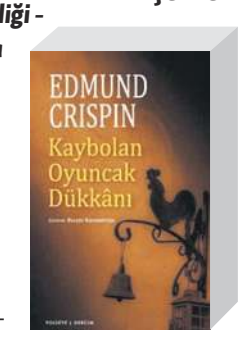

Dünyanın Sakin Kayıtsızlığı
Peter Stamm
Çeviren: Ogün Duman
Nebula Kitap / 146 Sayfa

Orta yaşlı bir yazar olan Christoph'un, genç bir oyuncu olan Lena'ya anlatmak istediği bir hikâyesi vardır. Uzun bir zaman önce Lena gibi genç bir oyuncu olan Magdelena ile bir aşk yaşamıştır. Lena ise Chris adında bir yazarla birliktedir. İkili derin bir sohbete daldıkça ilişkilerinin yankılar, benzerlikler ve tesadüf denemeyecek tesadüflerle dolu olduğu anlaşılır. Peter Stamm, kahramanlarının yürüyüşüne ayak uyduracak bir ritimle akıp giden bu romanda, sadeliğinden ödün vermeyen bir dille karmaşık ve derin sorular etrafında dönen incelikli bir hikâye anlatmayı başarıyor ve yine ustalığını konuşturuyor. ●

Sosyal Medya/ Ekonomi

Instagram Girişimciliği - Instagram'dan Para Kazanma Sanatı
Oğuzhan Saruhan
Destek Yayınları / 256 Sayfa

Instagram'ın dünya çapında çılgınlar gibi kullanılması pazarlamadan kişisel markalaşmaya her şeyi yıkıcı bir şekilde değiştirdi ve dönüştürdü. Bugün kişisel girişiminizi büyütmek, çok daha kalabalık kitlelere ulaştırmak istiyorsanız etkili bir Instagram performansı sergilemek 'mecburiyetindesiniz' adeta. Sosyal medya danışmanı ve yazar Oğuzhan Saruhan, 'Instagram'da nasıl A'dan Z'ye etkili bir performans gösterebiliriz, emeğimizi dijitalleşen dünyada nasıl paraya çevirebiliriz, Instagram'ı ne kadar doğru kullanıyoruz?' gibi soruların cevaplarını bu kitapta veriyor.

Şimdi deniz kirlenince

Yaz günleri size en çok neyi hatırlatır? Herkesin, ardında bıraktığı hayata göre, farklı şekillerde cevaplandırmak isteyebileceği sorulardan biridir bu elbet

Hayatlar akar gider, mevsimler geçer. Yaz günleri size en çok neyi hatırlatır?

Ben denizi ve plajları hatırlıyorum. Hatırladıkça da bazı hikâyelerin eksilmelerle nasıl yazıldığı geliyor aklıma. Çocukluğumun İstanbul'unun bugünkünden en önemli farkı kıyılarından denize girilebilmesi, plajları ve hayatlarımızdaki yerleri miydi? Eski bir gelenekti bu. Kitaplarımda birçok kez dile getirmeye çalıştığım... Deniz hamamlarından, etrafı tahta perdeyle çevrili kadınlar plajından devralınan... Caddebostan, Suadiye, İdealtepe, Moda ve Süreyya plajları... Ne çok hatıraları var artık, ne çok silikleşmeye yüz tutmuş görüntüleri...

Deniz haykırıyor

Yaz günleri size en çok neyi hatırlatır? *İçimdeki İstanbul Fotoğrafları* o tanıklıklardan geriye kalanları ve çekmecelerde saklananları barındırır. Bir başka yazma mevsiminin sözleri, satırları... Onları bu sebeple bir daha anlatmayacağım. Kalmaları gereken yerde kalsınlar, yeter. Hem amacım geçmişe övgüler düzmek değil. Yaşananlar adına hatırlamak istemediklerim o kadar çok ki...

Yine de deniz anlatıyor, bize bir yerlerden sesleniyor. Haykırıyor mu demeliyim yoksa? Söylediklerimden anlamışsınızdır. Kıyılarla ilişkilerini kurmuş İstanbullular yaz aylarında kendilerini denizin kucağına bırakmayı bir vazgeçilmezlik haline getirmişti. Şehrin doğası buna izin veriyordu. O uzun tarih dikkate alındığında pek de o kadar eski bir gelenek değildi bu, çocukluğumdaki hayatlarda çoktan yerini almıştı. Adını andığım yerler de şehrin 'sayfiye' denen tarafındaydı. Avrupa yakasında oturanların bir kısmı, en geç haziranda Anadolu yakasına geçer, eylüle kadar kalırdı. Bahçeli evlerin birbirinin yanında sıralandığı, yılların akışında yıkılıp yerlerini beş altı katlı, çağdaşlaşmanın simgesi olarak görülen apartmanlara henüz terk etmediği bir dönem... Çoğunlukla evler tutulur, yaz mevsimi için kiralanırdı bir diğer söyleyişle. Çok iyi hatırlıyorum. Bodrum'a, Marmaris'e, Fethiye'ye, Kaş'a, Alaçatı'ya gitmek yoktu bu gelenekte. İhtiyaç da yoktu. Üstüne üstlük bu yerler İstanbullu tarafından doğru dürüst bilinmiyordu bile.

Sonra denizler iyiden iyiye kirlenmeye başladı. Bazı plajların üstünden yollar geçti. Gün geldi yeni doğanlar, onların nerede bulunduklarını bile bilmediler. 'Sayfiye' yazlık yer demekti. İki yakanın köprülerle birleşmesinin ardından o özellik de tarihe karıştı. Bazı hikâyelerin eksilmelerle yazıldığını boşuna mı söyledim sanıyorsunuz?

Lodoslu havalarda

Bugün İstanbul'da denize girenler var tabii. Ben otuz yılı aşkın bir süredir girmiyorum. Girenlere bir lafım yok elbet. Herkes istediği gibi yaşama hakkına sahip, değil mi? Bu ayrılığın bir sebebi daha var. O da bu gelenekten kopanların, bir yerlerde kaybolanların yokluğu. Uzaklığım, haydi biraz daha açık konuşalım küskünlüğüm, bir vedayı taşıyamamaktan mı kaynaklanıyor?

Şehrin bugün denizle girdiği ilişkisinin ortaya koyduğu manzaraya daha yakından baktığımdaysa vedanın maziden kaynaklanan bir yaradan değil, bugün vardığımız yerden geldiğini görmek zorunda kalıyoruz. Lodoslu havalarda denizin bir iki günlüğüne kirlenmesi karşısında hissettiklerimiz, denizanalarından ve yosunlardan rahatsız olmamız ne kadar da masummuş. Marmara'nın çığlığını duyuyor musunuz? Neleri kaybettiğimizi ve muhtemelen artık yaşayamayacağımızı... Muhteşem medeniyetimizde yaşamaya hoş geldiniz... Önce sular mı kirlenmişti gerçekten? Ya şimdi?

Bakın size daha şehrin adalarından da bahsetmeye vakit bulamadım, Boğaz kıyılarından da. Edebiyatımızda ne çok hikâyede yer aldılar oysa. Sait Faik'e atfedilen bir anı... Denir ki üstat bir gün balığa çıktığında oltasına takılan küçük balıkları alıp öper, sonra da denize atarmış. Memleketine, dünyasına iade edermiş bir başka deyişle. Yaptığına şaşan bir Rum balıkçı "Sait ne yapıyorsun? Balık öpülür mü hiç?" diye sormuş, bunun üzerine. Yazarımız da "Olsun, şimdi benim öptüğüm bir balık denizde yüzüyor" demiş. Şehrini, denizini, balığını sevmek başka türlü nasıl anlatılır? Biz, plajlardan vazgeçtik, bu balığa ne diyeceğiz şimdi?

Yaz günleri size en çok neyi hatırlatıyor?

Sadece kirletilmemiş bir denizi deseydim daha doğru ve sahici bir cevap mı vermiş olurdum yoksa?

***İçimdeki İstanbul Fotoğrafları* / Mario Levi / Everest Yayınları / Roman / 375 Sayfa** ●

Yekta Kopan
Rafta Kalmasın
yekta.kopan@gmail.com

Ters köşe finalleri severiz

***Kitap*, polisiyenin ihtiyaç duyduğu tempo ve gizemi, gerçeklik ve sanrının karıştığı kurguyla sunuyor**

Bir bakışla başlıyor René Belletto'nun romanı. Gizemli Cyrill Mallier'in, romanın anlatıcısı Michel Aventin'e yönelttiği tedirgin edici, *"acımasızlığıyla bembeyaz odayı neredeyse karartan"* bakış.

"Bir insanın bakışlarında bunca nefrete daha önce hiç rastlamamıştım."

Giriş cümlesindeki bu rahatsız havanın, o bakışların ardında yatan gerginliğin, nefretin yarattığı korkunun, hesaplaşmanın ve başkarakterin tedirginliğinin tüm sayfalara yayıldığı bir kara polisiye *Kitap*. Belletto'nun sinematografik anlatımı, tekinsiz ruh halinden kopmamıza asla izin vermiyor. Yazar, gergin bir zihnin içine gireceği anlarla sıradan eylemleri aktardığı anlar arasında ustalıklı bir denge tutturunca, bu duygu okura da aynı şiddette geçiyor.

Damarlarda kaygı var

Michel Aventin, kız kardeşi Elisabeth'in ölümünden dört yıl sonra, onun hayata veda ettiği kliniğe gider. Yaşadığı sinirsel

gerilim ve kısa süreli baygınlıklar nedeniyle muayene olmak amacındadır. Bu ziyarette, Elisabeth'in son nefesini verdiği 18 numaralı odada tuhaf bir adamla ve onun tedirgin edici bakışlarıyla karşılaşır. O bakışlarla, kahramanımızın zihin vanası açılır ve bütün damarlarına kaygı akmaya başlar.

Belletto, türün üretken yazarlarından biri. 1945 doğumlu yazar, kimileri sinemaya da uyarlanmış ödüllü romanlarıyla tanınıyor. *Kitap*, polisiyeleri ve fantastik edebiyat çalışmalarıyla tanınan yazarın yirminci romanı. Bu romanda Belletto, kahramanı Michel Aventin'i hem av hem de avcı olarak sürüyor okurun karşısına. İzleyen ile izlenenin birliği, romanın kırılma anından başlayarak yoğunlaşıyor. O kırılma anı da Aventin'e hastane odasında gördüğü adamdan, yani Cyril Mallier'den gelen bir mektup.

Bunlar sadece hayal mi?

Polisiyenin ihtiyacı olan tempo ve her adımda bir gizemin çözülmesi ya da başka bir gizemle yer değiştirmesi konusuna hâkim bir yazar var karşımızda. Sahne kurmayı, diyaloglarla ilerlemeyi, tedirgin edici unsurları metnin içine yerleştirmeyi iyi biliyor. Ama *Kitap*'ın asıl dikkat çekici özelliği, belki de adında gizli. Bir yandan kitabın içindeki başka bir kitabın sayfalarında, bir yandan da gerçeklerin arasında yolunu bulmaya çalışan muğlak bir zihinde ilerliyoruz. Kimi zaman okurunu da karmaşaya ortak eden bir muğlaklık bu. Cyril Mallier aslında kim? Yazılmış bir kitap var mı? Romanın gizemli kadını Évelyne Doublier'nin amacı ne? Michel ile Évelyne arasında yaşananların ne kadarı gerçek ne kadarı sanrı? Bir cinayet var mı yok mu? Yoksa bütün bunlar, travmalardan kaynaklanan hayaller mi? Gerçek nerede başlıyor, nerede bitiyor? Bütün bu sorular okuru korkutmasın, su gibi akıp giden bir roman var karşımızda.

Gizemli yollarda ve fantastiğin sınırlarında ilerlemeyi tercih etmiş bir romanın finali kimi zaman zaaflar içerebilir. Okur, belli bir noktadan sonra finali bağlayacak çözümleri tahmin edebilir. Ama *Kitap* bu konuda da *"ters köşe"* yapmayı başarıyor.

***Kitap* / René Belletto / Çeviren: Orçun Türkay / Sel Yayıncılık / Roman / 184 Sayfa** •

Cennet orgazmın özgür yaşandığı yer olurdu

NAZLI BERİVAN AK
berivanak@gmail.com

Alman felsefeci Claus-Steffen Mahnkopf: "Felsefe orgazm konusunu hep bastırmış, yok saymış. O yüzden kavram hakkında entelektüel düşünce henüz başlangıç aşamasında"

Alman felsefeci, sosyolog ve müzikolog Claus-Steffen Mahnkopf, *Orgazmın Felsefesi* (Tellekt) adlı kitabıyla ulaşılabilecek en yüksek zevkin, efsanelere konu olan doruk noktasının felsefesini yapıyor. Bilenlerin tekrarını, bilmeyenlerin sırlarını istediği orgazm, yazara göre özellikle felsefe alanında hep bastırıldı ve yok sayıldı. Bunun için şimdi felsefeyle orgazmı birleştirmenin zamanı! Mahnkopf, Türkiye'den *O2*'ye konuştu…

Müzik bilimi, sosyoloji ve felsefe okuduğunuzu, Jürgen Habermas gibi isimlerden ders aldığınızı, doktoranızı felsefe alanında tamamladığınızı biliyoruz. Orgazmı odağına alan bir kitap fikri nasıl doğdu?

On beş yıl önce felsefe metinlerinde, felsefi çalışmalarda bir kez olsun "orgazm" sözcüğünün geçmediğini fark ettim. Felsefe orgazm konusunu unutmuş ya da bastırıp yok saymış belli ki. Bu konuya adanan bir kitap yazmanın zamanı geldiğini düşündüm.

Cinselliğin doruğu

Peki orgazm en basit haliyle nedir ve ne değildir?

Orgazm cinsellikle ulaşılan doruğa verilen isimdir, bileşeni yüksek duygular olan, kaçınılmaz bir fiziksel reaksiyondur. Ne değildire gelince... Bir fikir değildir!

İnsanlık ne kadar farkında, ne kadar biliyor bu duyguyu, bu hâli?

Yüksek oranda farkındayız diyebilirim. Fenomenin farkındayız. Hakkında konuşuyoruz.

Müzikte, bilimde, gündelik hayatın pratiklerinde bahsettiğiniz orgazm haline, doruğa ulaşma haline ulaşmak mümkün mü? Diğer bir deyişle, orgazm ille de seks ile mi bağlantılı?

Elbette. Gerçek orgazm cinsellikle gerçekleşir ama aynı zamanda edebiyatta, filmde, sanatta, müzikte de kendini gösterir. Bu alanlarda orgazm semboliktir. Bilimde araştırmanın nesnesidir orgazm. Günlük hayatta ise bir fantezidir.

Hazza ulaşmanın farklı dillerdeki karşılıklarını sayıyorsunuz kitapta: Islak ölüm, küçük ölüm, ıslak mezar... Hazzı neden ölüme bu kadar yaklaştırıp yakıştırıyoruz?

Güzel bir soru ve yanıtlaması da bir o kadar zor. Hayat ve ölüm kardeş gibidir. Cinsellik eyleminden sonra, çoğalma ödevinin yaşamla ilgili kısmı yerine getirilmiş olur. Genel olarak, böylesine güzellikteki anların ardından yaşamın kendisi artık o kadar önemli değildir.

***"Dünya, orgazmın feminenleşmesine ihtiyaç duyar. Erkek orgazmını norm sayarak fikirlerinin çıkış noktası kabul eden yaygın söylemden kendimizi böyle ayırabiliriz,"* diyorsunuz. Bu feminenleşme gereksinimini açar mısınız?**

Doğrusu cinsellik ve özellikle orgazmla ilgili yaklaşım ve düşüncelerimiz erkek egemen. Kadın tarafı hep bir kenara atılmış. Oysa kadın tarafı belki de çok daha değerli. Bunun için diyorum ki cinsellik bir bütün olarak daha feminen bir hâl almalı.

Kadın orgazmı ile erkek orgazmı arasındaki farkı nasıl açıklarsınız?

Bilimsel çalışmalar, 2500 yıldır üretilen edebi metinler ve insanların yorumlarından şunu söyleyebiliriz: Kadın orgazmı çok daha yoğun, uzun süreli, daha sık yaşanıyor ve erkek orgazmından çok daha duygusal. Erkek orgazmının temelde biyolojik bir fonksiyonu var. Çoğalmayı sağlamak için boşalmak yeterli. Bunun için de boşalmayı hızlıca başarmak erkek için yeterli. Kadınsa, doruğa ulaşmak için, hatta birden fazla kez doruğa ulaşmak için daha fazla zamana sahip. Kadınlar için orgazm biyolojik olarak daha az fonksiyonel bu yönüyle.

Performans toplumu tanımından yola çıkarak, orgazm da artık kendini kanıtlama alanlarından birine dönüştü diyebilir miyiz? Bu başarı baskısı, orgazmın felsefesinde neye denk geliyor?

"Orgazm bir fiziksel reaksiyondur, bir fikir değildir. Sanatta semboliktir. Bilimde araştırma nesnesidir. Günlük hayatımızda ise bir fantezidir

Felsefi açıdan konuşmak gerekirse, tezim şu: Orgazm hayatın doğrulamasıdır. Kendimizi performans odaklı düşünmekten kurtarmalıyız. Seks özgürlüktür. Orgazm özgürlüktür. Orgazm endüstrisini anlamak zorundayız, anlayalım ki istemeden dönüştürülmeye çalıştığımız şeyi de anlayabilelim.

***"Kişisel gelişim rehberlerinin kıyısından geçmeyen ve hiçbir dinî temeli olmayan bu kitap, gerçekten de güzel yaşamın felsefesine yapılmış bir katkıdır"* diyerek kitabı tamamlıyorsunuz. Literatüre baktığınızda, orgazmla alakalı kaynaklarda ne görüyorsunuz?**

Bilimsel literatür fena sayılmaz, ancak kurgu eserler bile çoğu zaman orgazmı anlatmakta başarısız kalmış. Felsefeye gelince çoğunlukla bu konu bastırılmış ve yok sayılmış. Orgazm konusunda entelektüel düşünce daha çok başlarda, bunu söyleyebilirim.

Orgazm ile özgürlük arasında kitap boyunca birçok kez bağ kuruyorsunuz. Bunu açar mısınız? Bireysel, toplumsal özgürleşme doyuma ulaşmayla mı sağlanacak?

Herkesin, tüm kadınların, cinselliğini zevkle yaşayabildiği bir dünya düşünün; tam özgürlük haliyle, korkular olmadan herkesin orgazmı deneyimleyebildiğini düşünün. Politikanın, ahlakın, dinin baskısı olmadan orgazm! Cennet böyle bir şey olurdu herhalde. Ne yazık ki çoğu kültürde bu hâlâ mümkün görünmüyor.

Orgazmda duyguların yerinden, aşkla orgazm ilişkisinden de bahsedelim…

Elbette cinsellik ve orgazm aşk olmadan da yaşanabilir. Yine de, eğer aşk varsa diğer türlüsüyle karşılaştırılamayacak bir tatmin beraberinde gelir!

***Orgazmın Felsefesi* / Claus-Steffen / Mahnkopf / Çeviren: Behlül Çalışkan / Tellekt / Felsefe 184 Sayfa** •

Çok satanlar

YERLİ — YABANCI

Amazon Türkiye, D&R, eganba, Hepsiburada, İdefix, Kitapyurdu, Remzi Kitabevi, Trendyol çok satanlar listelerinin ortalamasıyla oluşturulmuştur.

1 *Balıkçı ve Oğlu*
Zülfü Livaneli
İnkılap Kitabevi

2 *Kayıp Tanrılar Ülkesi*
Ahmet Ümit
Yapı Kredi Yayınları

3 *Seyir*
Piraye
Mona Kitap

4 *Yaşamak Sakinlik İster*
Özgür Bacaksız
Destek Yayınları

5 *Söylenmemiş Sözler*
İclal Aydın
Artemis Yayınları

6 *Hazan*
Ayşe Kulin
Everest Yayınları

7 *Var mısın? - Güçlü Bir Yaşam İçin*
Doğan Cüceloğlu
Kronik Kitap

8 *Hayat Kaybettiğin Yerden Başlar*
Miraç Çağrı Aktaş
İndigo Kitap

9 *Veba Geceleri*
Orhan Pamuk
Yapı Kredi

10 *Seninle Başlamadı*
Mark Wolynn
Sola Unitas

The New York Times Çok Satanlar Listesi

Kurgu edebiyat

1 *The Paper Palace*, **Miranda Cowley Heller**, Riverhead

2 *Nine Lives*
Danielle Steel
Delacorte

3 *Falling*
T.J. Newman
Avid Reader

4 *The Last Thing He Told Me*, **Laura Dave**
Simon & Schuster

5 *People We Meet On Vacation*, **Emily Henry**
Berkley

Kurgu dışı

1 *How I Saved The World*, **Jesse Watters**, Broadside

2 *This is Your Mind On Plants*
Michael Pollan
Penguin Press

3 *The Body Keeps The Score*
Bessel van der Kolk
Penguin

4 *Trejo*
Danny Trejo & Donal Logue, Atria

5 *Killing The Mob*
Bill O'Reilly & Martin Dugard
St. Martin's

Harbiye Açıkhava sahnesi Ayta Sözeri Açıkhava Gazinosu'na ev sahipliği yapacak. 26 Temmuz'da gerçekleşecek konser 21.15'te.

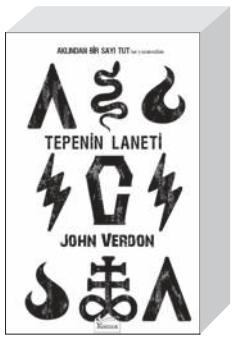
Tuna Kiremitçi
Kitap Dedektifi
kiremitciev@gmail.com

Yürüyen ölünün cinayetleri

Aklından Bir Sayı Tut ile polisiye tutkunlarının vazgeçilmezi haline gelen John Verdon'un yeni kitabı _Tepenin Laneti_'nde, Dave Gurney dedektif serisi tüm hızıyla devam ediyor

"Küçük kasabada işlenen gizemli cinayetler ve soruşturmaya kasaba dışından dâhil olan dedektif" teması, herhalde artık polisiyenin alt türlerinden biri sayılsa yeridir. John Verdon'un yeni romanı *Tepenin Laneti* bu zincire şahane bir halka ekliyor. Roman ülkemizde Koridor Yayıncılık tarafından, Ender Nail'in çevirisiyle yayımlandı.

Dave Gurney'i bilenler bilir; emekliye ayrılmış olsa da dedektiflik işinden elini eteğini çekmiş değildir asla. Bazen meraktan bazen de mecburiyetten, alengirli cinayet vakalarının peşine düşer. Çözene kadar da rahat etmez. Hayatında hep bir ikilem vardır: Sevgili eşi Madeleine ile taşrada tavukları ve sebze bahçesiyle huzurlu bir hayat ister ama suçla mücadeleden de vazgeçemez. Hatta bu yüzden huzurunu riske attığı bile olur.

Tıkır tıkır çalışan bir analitik zekâ vardır Gurney'de. Mesleki tecrübeleriyle iyice bilenmiştir. Paniğe kapılmaz, duygulara fazla yüz vermez. İnsan canlısı sayılmasa da işini yaparken karşılaştığı kişileri anlamayı önemser. Öyle ki, *Tepenin Laneti* romanında genç bir polis onu (hem de yüzüne karşı) şöyle tanımlıyor: "*Beyniniz nesneleri farklı yönlere çevirerek birbirleriyle hangi noktada birleşebileceklerini tespit etmekte kullanılan bir üç boyutlu tasarım programı gibi işliyor.*"

Kahramanımızın beynindeki bu program, Hercule Poirot'nun meşhur küçük gri hücrelerinin 21. yüzyıl versiyonu adeta. Zaten bu yeni romandaki tüyler ürpertici soruşturmaya da ona güvenerek dâhil oluyor. Tabii bir de eski mesai arkadaşı Morgan'ın hatırına…

Özel sorunları yüzünden teşkilattan uzaklaştırılan Morgan, New York dolaylarındaki Larchfield kasabasında şeriflik işi bulmuş. Kasaba Amerikan rüyasının timsali: Bir sürü para babası burada göz kamaştırıcı hayatlar sürüyor. Ta ki kasabanın ağası evinde boğazı kesilerek öldürülene kadar… Bu işin altından tek başına kalkamayacağını anlayan Morgan, kahramanımızdan yardım istiyor. Tereddüt etmesine rağmen onu geri çeviremiyor Gurney; ne de olsa bir can borcu söz konusu.

Fakat "küçük" de bir sorun var: Tek cinayet şüphelisi, meğer kurbandan bir gece önce ölmüş! Hem de kilisenin çatısından düşerek! Kasabanın belalısı, maktulün can düşmanı Billy Tate'in tabutundan çıkıp morgdan kaçtığı anlaşılınca, olay medyada "Zombi Cinayeti" manşetiyle patlıyor. Adamımız Dave Gurney işte o zaman anlıyor ne acayip bir işe bulaştığını.

Her şeyi kendi malı zanneden Amerikan aristokrasisine sert eleştiriler var romanda. Cilalı hayatların altındaki karanlık var. Cahil yoksulları dinle kışkırtıp yolunu bulan rahipler var. Ruhlarını şeytana satarken tereddüt etmemiş güzel vücutlar, ikiyüzlü ahlakın kurbanı gençler var. En önemlisi de, John Verdon'un polisiye türünün gri hücrelerini parlatan kurgusu ve acelesiz ama her sayfası sürükleyici anlatımı var tabii. Hem Dedektif Gurney'in eski dostu okurlar hem de onunla yeni tanışacaklar için ideal.

***Tepenin Laneti* / John Verdon / Çeviren: Ender Nail / Koridor Yayıncılık / Roman / 462 Sayfa**

Kızarıp bozarmadan oynanacak fazla iş yok

Tiyatroseverlerin kıymetlisi Halil Babür'ün adı *Son Yaz*'la herkesin ezberinde artık. Babür geçen hafta da İKSV Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülünü aldı

"Neredeyse filmin her karesinde oynayan, genç kuşağın çok önemli oyun yazarlarından, tiyatro, sinema, dizi oyuncusu, yönetmen, Halil Babür'ün Yılmaz yorumu tek kelimeyle mükemmeldir. Oyuncu olarak hep en iyisini yapmış olan Halil, bu kez en iyisinden bile iyidir." Sinema ve tiyatro yazarı Erdoğan Mitrani, geçtiğimiz hafta İKSV İstanbul Film Festivali Ulusal Yarışması'nın en iyi filmi seçilen *Beni Sevenler Listesi*'nin başrol oyuncusu Halil Babür'ü böyle tanımlıyor. Filmdeki rolüyle En İyi Erkek Oyuncu ödülünü alan Babür de film/dizi sektöründeki 'arkadaşlarına' uyuşturucu temin eden Yılmaz'ı canlandırdığı yapım için "Bir adamın seviliyor muyum diye düşünüp paniklemesinin filmi" diyor. Genç kuşağın en yetenekli isimlerinden biri olan Halil Babür'ü konuk ettik.

© BARIŞ ACARLI

ÖZEL RÖPORTAJ

He-Go oyunu, tiyatrolar.tv'den kiralanabiliyor. He-Go ve Kasap'ın metinleri de tiyatrolar.com.tr'den alınabilir. Storytel'den de 11'e 11, Kasap ve He-Go'yu dinleyebilirsiniz.

HALİL BABÜR: "Benim yapabileceğim tek şey, yaptığım şeyi iyi yapmaya çalışmak. Bu her şeydir de. Dönüştürür."

Sevilme dürtüsü

'Sevmenin sevilmekten daha güçlü olduğunu bana yavaş yavaş öğreten bu film' diyorsunuz *Beni Sevenler Listesi* için..

Evet ama sadece bu film değil tabii ki. Emre (Erdoğdu, yönetmen) bu konuda çok açık, sevgisini gösteren biridir; ben daha ketum biriyim ona göre. Yılmaz karakteri biraz bu arkadaşlığın meyvesi gibi oldu. Benim işe bakışım da biraz daha mükemmelliyetçidir, işin iyi olması önemlidir ama bazı işler sadece iyi değil, güzel de olabilir. O zaman sevmek, sevilmenin önüne geçer. Burada tamamlanmış bir süreçten bahsediyorum esasında.

ELÇİN YAHŞİ
elcinyahsi@gazeteoksijen.com

Mesela *Menajerimi Ara* dizisindeki yaşamlar ne kadar sterilse, *Beni Sevenler Listesi*'ndeki yaşamlar da bir o kadar bohem gibi. Gerçek hayat ikisinin ortası bir yer diyebilir miyiz?

Gerçeklerden sıkıldığımız için yapıyoruz sinemayı. İnsanların izledikleri şeyi gerçekle iliştirmeye çabalamalarını biraz korkakça buluyorum. Bütün oyuncular ya da bütün yönetmenler tabii ki filmdeki gibi değil ama hepsi mükemmel de değil. Filmdeki mesele de zaten sektörün sorunları değil. Bir adamın seviliyor muyum diye düşünüp paniklemesinin filmi bu. Bu dürtü bütün şirazeyi kaydırıyor. Bunu çok büyük sanatçılarda da görürüz. Değiştirilemez bir ilkel duygu, ana kolonlardan biri.

İyi bir ekip oldunuz değil mi? Emre Erdoğdu, Siz, Hazar Ergüçlü, Ayris Alptekin…

Biz *Kar*'da tanıştık. Emre ilginç bir şekilde beni düşünerek yazmış Hazerhan'ı. Beni televizyonda fark etmiş, yanındaki arkadaşları da sanırım oyunlarımı biliyormuş. Bizim bir araya gelmemizde ve bir arada kalmamızda Emre'nin kıymetli birleştirici gücünün etkisi var. Çalışma arkadaşlarımızla ne kadar uyumlu olduğumuzu, ayrı düştüğümüzde de bir bütün içinde ayrı düştüğümüzü fark ettiğimizde, arkadaşlık buluşmalarını işle harmanlamaya başladık. Bu kadar yüksek diyalog kurduktan sonra başkalarıyla çalışmak da zorlaşıyor.

Hem komik hem soğuk

Reyting rekorları kırmıyor olabilir ama değerini çok bilen bir izleyici kitlesi var *Son Yaz*'ın. Neden bu kadar çok sevildi sizce?

Senaristlerin payı büyük. Karakterlerin perspektifinden düşünmekle ilgili bir kaygıları ve istekleri var, o yüzden karakterlerin altı dolu. Hikayelerde olaylar değil, o olayların kimin başına geldiği önemli. Eğer karton karakterleriniz varsa, onların başına gelenle bağ kuramazsınız. Buradaki karakterlerin yolculuğu var ve bu yolculuk kutuplara ayrılmış değil. Hepsinin kendi içerisinde haklı sebepleri var ve belirli eylemleri yapıp durmuyorlar, değişiyorlar. Seyirci böyle açıklamayabilir elbette ama bence o karakterlerle bağ kurmasının esas sebebi bu. Bir faktör de oyunculuk gücü.

***Karadayı*'da da, *Çukur*'da da dikkat çektiniz ama Soner'in bu kadar öne çıkmasının nedeni ne olabilir?**

Neyin dikkat çektiğiyle çok ilgilenmiyorum. Öne çıkmak, alan oluşturmak ve bulmakla ilgili. Ben o alanların seçimiyle ilgili daha titizim artık, belki onunla alakalıdır.

***Son Yaz*'a nasıl karar verdiniz?**

Oturduk, konuştuk ve karakterin yolculuğuna ikna oldum. Bu karakterin kötülüğünün sebepsiz olmadığını ve kendisinin bu sevme-sevilme meselesiyle ilgili bir alanı olacağını biliyordum.

Bu sezon karakterinizin eskiye göre daha geniş bir alanı olacakmış, ailesini de tanıyacakmışız.

Her hafta iki buçuk saati aşkın bir hikaye oluşturuluyor ve o yolda giderken de bazı şeyler çok değişebiliyor. Mesela Covid sebebiyle geçen sezon sonu çok fazla yorulduk. İçinde durabildiğim bir iş olduğu için mutluyum. Sete giderken fenalıklar geçirmeyeceğin, burayı nasıl oynayacağım diye kızarıp bozarmayacağın iş sayısı az.

Hafsanur Sancaktutan'a *Son Yaz* oyuncularının 'en'lerini sormuşlar… En sessiz için Halil demiş.

Hahahaha… Benimle ilgili böyle şeyler söylüyorlar. Kimine göre komiğim, kimine göre soğuk.

Ne olacak bu dizilerin hali?

Gündelik konuşmalarımıza yansıyan sektörel sorunun kısa vadede çözülmesinin imkanı yok. Bunlar eğitim problemidir. Konuştuğumuz bütün sorunların, ekonomiden adalete kadar her şeyin ana sebebi eğitimdir. Eğitimsiz bir izleyiciye iki saat kırk dakika çok saçma bir şey izlettiriyorsanız, işin iyi olmasıyla değil ticaretiyle ilgilenen insanlar, elbette bu işi yapmaya devam edecektir. Biz o ticarete dahil oluruz ya da olmayız. Veya o ticarete dahil olduğumuz yerde bir de söyleyeceğimiz şeyi söylüyorsak o zaman yaparız. Ama içinde olup da, işleyen çarkı pratikte hiçbir şekilde aksatmayıp, o işten para ve konfor kazananların "rezillik bu iş" demeleri, kendileri dışında herkesi bunaltıyor. Ben bu problemin gerçekten çözülemez olduğunu düşünüyorsam bu işi yapmamalıyım artık. Benim gündemimde bile olmamalı.

Tiyatro neye dönüşecekse dönüşmeli

Dijitalle ilgili bir dönüşüm geçirecek mi tiyatro?

Kesinlikle geçirecek. Dijital derken, eve girmesinden bahsetmiyorum, yapısal olarak bir değişim. Tiyatro neye dönüşecekse dönüşmeli. Muhafazakarlığa gerek yok.

Son yazdığınız oyun *İçimdeki Yangın*'ı görmedik henüz değil mi?

İçimdeki Yangın, Almancaya çevrildi, ilk Heidelberg'de okundu. Sonra da pandemi zamanında Türkiye'de hem teatral bir disiplinle, hem sinema disipliniyle kameranın da rejinin içinde olduğu, oyuncuların da bu tekniğin farkında olduğu bir çekim yaptık, bir tür enstalasyon.

Konusu nedir?

Yabancı olma meselesi.. Beş farklı başlıkta ve beş farklı gerçeklikte. Biri gezegene, biri ailesine, biri içinde bulunduğu ideolojiye yabancı.

Tek ömürle entelektüel olunmuyor

• En yetenekli olduğum şeylerden biri de futboldu. Ama öyle bir kariyerim olmadı çünkü hayat görüşünüz yoksa, saha görüşünüz de yok. İstanbul'da, amatör kulüpler düzeyinde kaldı, transferler de oldu ama hepsi yeteneğimle doğru orantıda… Sporculuk da bence eğitimle çok alakalı, mental yolculuk çok önemli. Ben o dönemlerde zayıf olduğum için yeteneğimden öteye geçmedim.

• Ailem kesinlikle hiçbir şeye engel olmadı. Şu an baktığım yerden de, onun dışında da çok destek oldular. Ama sadece destekle yürüyen bir şey değil bu. Birkaç nesildir entelektüel olmakla alakalı mesela. Tek bir ömürle entelektüel olamazsınız. Anneniz, babanız, onların anne babalarının da bir eğitim yolculuğu olması gerekiyor ki yeni öğrendiğiniz şeyler size acı vermesin, onlardan keyif alıp yolculuğunuzu sürdürün.

• Piyano çalıyorum ama eğitimim yok. Müzikle ara vererek de olsa ilgilendim hep. Yakında üç şarkılık bir EP yayınlayacağız.

Arter'de hareketli bir yaz

Zihin kurcalayan video yerleştirmeleri, enstrümansız orkestra performansları, mekanı hiç tahmin etmeyeceğiniz gibi kullanan enstalasyonlar, sanatı sorgulayan yaklaşımlar, Arter'i yaz sıcaklarında serin bir vahaya dönüştürüyor

TEMAS/YORUM

NAZLI PEKTAŞ
nazlipektas@gmail.com

Arter'in yoğun bir sergi programı var. Yeni açılan sergilerin yanında 8 Ağustos'ta sona erecek iki sergiyi kaçırmamanızı tavsiye ederim. Bu sergilerden ilki Nevin Aladağ'ın *İzler* başlıklı üç kanallı video yerleştirmesi. Aladağ'ın, yapıtlarında ses ve hareket önemli ögelerdir. Dans ve performans aracılığıyla bu iki öge bazen şeylerle birleşir, bazen sanatçının kendisiyle, çoğu zaman da içinde yaşadığı yahut içinden geçtiği kentlerle... 2017'de Venedik Bienali'nde de gösterilen *İzler*; sanatçının Stuttgart kentinde edindiği, enstrümanlarla kente ait şeylerin ve doğanın yeni bir anlatıya dönüştüğü insansız bir orkestranın video/performansı.

Eleştirel okumalar

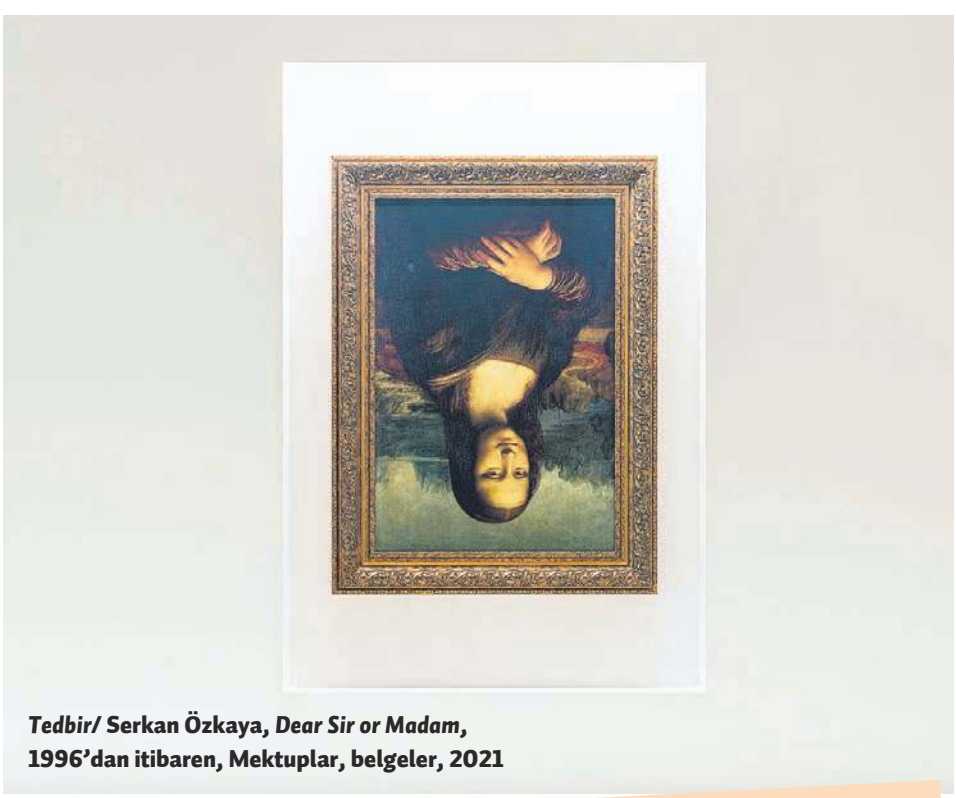
Arter'de sese odaklanan diğer iki serginin de küratörü Melih Fereli. *Dinleyen Gözler İçin* ve *Yağmur Ormanı V (varyasyon 3)* sergileri birbiriyle yakından ilişkili. İmgeler ve sesler arasında bedensel bir algı eşliğinde hafızanızı da çağırarak sergileri deneyimliyorsunuz.

Kevser Güler'in küratörü olduğu Arter Koleksiyonu'ndan oluşturulan *Gökcisimleri Üzerine* de tıpkı *İzler* gibi çok sesliliği paylaşan bir sergi.

Emre Baykal'ın küratörü olduğu *Tedbir* ise yine Arter Koleksiyonu'ndan bir araya getirilen yapıtlardan oluşuyor. Sergi; sanatçı, sanat kurumu, sanat eseri ve izleyici arasındaki türlü ilişkiye dair eleştirel okumalar sunuyor. Öte yandan serginin ismi pandemi süreciyle hızla hayatımıza giren ve kalıcı izler bırakan bir kavram olarak bu gerçekliği hatırlatıyor lakin Canan Tolon'un sergide yer alan bir yapıtının isminden ödünç alınan *Tedbir*; sanat eseri, kurum ve sanatçı arasındaki mesafenin yapısal özelliklerini, zorluklarını, karmaşık dehlizlerini birbirine sıkı sıkı sıkıya bağlayan bir sergi olarak akılda kalıcı izler bırakıyor.

Kurmaca-gerçek arası

Aslı Seven'in küratörü olduğu Emre Hüner'in *[ELEKTROİZOLASYON]: Bilinmeyen Parametre Kayıt-Dışı* sergisi ise izleyeni melez bir yapının yerüstü buluntularını keşfetmeye davet ediyor: Şimdinin kıyısında, geleceğin buluntuları olabilecek şeylerle yeryüzünü kurmaca ve gerçek arasında yazılmamış senaryolara dahil ediyor. ●

***Tedbir*/ Serkan Özkaya, *Dear Sir or Madam*, 1996'dan itibaren, Mektuplar, belgeler, 2021**

Arter'in ilk 10 yılı

Arter bugün 11 yaşında ve 2019'un Eylül ayında Dolapdere'deki yeni binasına taşındı. 50'yi aşkın sergi ve 200'den fazla yapıtın üretimine destek veren mekan, kısa süre önce ilk 10 yılını, sanat için yarattığı alanı nasıl tohumladığını ve yeşerttiğini etraflıca anlattığı bir kitap yayımladı. *Arter: Sanat İçin Alan Yaratmak* başlıklı kitabın tasarımını Bülent Erkmen üstlenmiş. İlkay Baliç tarafından kaleme alınan kitapta, on kavram aracılığıyla Arter'in yeni üretimleri destekleyerek çağdaş sanatın eleştirel yüzü için yeni bir alan olarak doğuşu, çoğalarak büyümesi ve disiplinler arası teması okuyucuya sunuluyor.

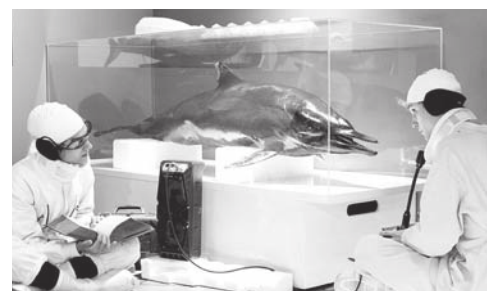
FLUFOTO

***Tedbir*/ (Sol) Walid Raad, *Dördüncü Edisyona Önsöz*, 2013, Tek kanallı video projeksiyonu. (Sağ) Walid Raad, *Üçüncü Edisyona Önsöz (Fransızca versiyon)_Şerh IV*, 2013, Arşivsel renkli inkjet baskı.**

Füsun Onur, *Opus II – Fantasia* (detay), 2001 [2021], Örgü şişleri, altın yaldızlı ip yumakları, porselen figürler, kaideler

Emre Hüner, *[ELEKTROİZOLASYON]*, 2021, Siyah beyaz, 4K UHD, ses, 5 saat 20 dakika Film karesi.

Mevsimler değişince insanlar ne yiyecek?

SALT Beyoğlu'nda 22 Ağustos'a kadar açık olan *İKLİMCİL: Mevsimler Sürüklenirken* sergisini Meriç Öner ve Onur Yıldız anlatıyor

KAHRAMAN ÇAYIRLI

"İklimcil" kavramı, etçil, hepçil, vejetaryen ya da vegan beslenmeden farklı olarak bir ürünün içerdiklerinden ziyade gıda üretimi ve tüketiminin seyrini etkileyen alışılmadık mevsim koşulları ve iklim olaylarıyla ilişkisi üzerinden tanımlanıyor. 22 Ağustos'a kadar SALT Beyoğlu'nda görülebilecek *İKLİMCİL: Mevsimler Sürüklenirken* başlıklı sergi, insan faaliyetleri yüzünden değişen gıda peyzajlarına, iklim değişikliklerine, muhtemel yerel olanaklara odaklanıyor. Bu konudaki projelerinin kapsamını SALT'ın davetiyle genişleten, Londra merkezli Cooking Sections (Daniel Fernández Pascual ve Alon Schwabe), bir zamanların mevsimlerine, haritadan silinen bölgelere ve geleceği meçhul kıyılara doğru bir yolculuk sunuyor. Günümüz için çok önem taşıyan bu sergiyi programlayan Meriç Öner ve Onur Yıldız ile konuştuk.

Programladığınız bu serginin hikâyesi nedir?

Meriç Öner: SALT'ta içinde bulunduğumuz coğrafyanın güncel meselelerini tarihten beslenerek irdeliyoruz. Cooking Sections yaptıkları işi "dünyayı örgütleyen sistemleri gıda üzerinden incelemek" diye tarif ediyor. Gıda temelli bu sorgulama biçimini araştırma becerimiz ile birleştirerek Türkiye'de neye, nasıl bakabiliriz diye yola çıktık. Değişen gıda peyzajlarına ve bu değişimleri tetikleyen faktörlere eğildik.

"İklimcil" ve "yeni mevsimler" kavramları ne anlama geliyor?

Onur Yıldız: İklimcil (Climavore), Cooking Sections ekibinin uzun süredir farklı coğrafyalarda yürüttüğü bir çalışmanın adı. İnsan müdahalesi sonucu gerçekleşen iklim değişikliği ile beslenme alışkanlıklarımızın nasıl dönüştüğü ve dönüşmesi gerektiğine odaklanıyor. Daha evvel İskoçya, Fransa, İtalya, ABD ve Ukrayna gibi ülkelerde yürütülen çalışma, günümüzde ortaya çıkan yeni iklimleri anlamaya çalışıyor ve bu iklimlere uyarlanabilir bir beslenme alışkanlığı için öneriler geliştiriyor.

Meriç Öner

Onur Yıldız

Tam da müsilaj gibi artık yüzümüzü çeviremeyeceğimiz bir sorunun ortasında yaşarken, projeniz çok önemli. Geliştirdiğiniz bu öngörüleri biraz açabilir misiniz?

Onur Y: Sergi kapsamında üretilen işlerin tümü iklim değişikliği kaynaklı ortaya çıkan yeni koşulları ve bu koşulların toplulukların yeme-içme alışkanlıklarını doğrudan veya dolaylı olarak nasıl biçimlendirdiğini anlamaya çalışırken diğer yandan da içinde yaşadığımız yeni koşullara dair iklimcil perspektifinden öneriler sunuyor. Yerel koşullara ve değişen dönüşen iklimin şartlarına uygun yeme-içme biçimleri geliştirmeye odaklanıyor. Bu anlamda serginin en güçlü öngörüsünün çevreye maliyeti yüksek alışkanlıklarımızın sürdürülebilir olmadığı denilebilir.

Serginizde kaç parça iş yer alıyor; işleriniz kendi aralarında nasıl diyalog kuruyorlar?

Meriç Ö: Sergi, beş vaka üzerinden karada, suda, havada iklim değişikliğinin izlerini sürüyor, üretim ve tüketim biçimlerimizin etkilerini görünür kılıyor. Ayrıca konuşma, makale ve sunumlarla mekândan bağımsız, saltonline.org'da erişilen başka katmanlara yer veriliyor. Cooking Sections, işlerinin asıl değerini başladığı yere bıraktığı mirasla ölçüyor. İşi seyirlik ve anlık olmaktan çıkaran uygulamaya yönelik önerilerde kurumdan devamlılık ve takip talep ediyorlar. ●

EKİN ÖZBİÇER

Cooking Sections, *Exhausted* [*Kurak Topraklar*] 2021

Kumbaracı50'nin sahnelediği yeni oyun *Cyrano de Bergerac*, 28 ve 29 Temmuz'da KüçükÇiftlik Bahçe Tiyatrosu'nda ilk kez seyirciyle buluşacak. Edmond Rostand'ın yazdığı oyunun yönetmeni Yiğit Sertdemir.

Netflix belgeseli *Zorba Nasıl Olunur*? siyasi ve askeri tarihin seçme figürleriyle bir despotluk kronolojisi sunuyor. Anlatıcı, *Game of Thrones* dizisindeki Tyrion Lannister karakteriyle zorbalığı yakından tanımış olan Peter Dinklage

KEREM FINDIK

Netflix'te kısa süre önce seyirciyle buluşan *Zorba Nasıl Olunur?* isimli belgesel, 20'nci yüzyıl ve 21'inci yüzyılın bir bölümüne damga vuran siyasî ve askerî despotların vatandaşlarına karşı yaptıkları kötülükleri anlatıyor. Bu zorbalar şu isimlerden meydana geliyor: Adolf Hitler, Saddam Hüseyin, İdi Amin, Muammer Kaddafi, Kim Jong Un ve Josef Stalin. Tek sezon olarak yayına giren yapım, altı bölümden oluşuyor ve bölüm uzunlukları da 25-30 dakika arasında değişiyor.

Politik tarih dersi

"Mutlak güç. Hadi ama, istediğinizi biliyorsunuz. Sadece nasıl ulaşacağınızı bilmiyorsunuz. Ama ben biliyorum. Bunun için bir el kitabı var. Tarihin en korkunç zorbalarının akıl almaz güç

elde etmek için kullandıkları taktikler bütünü..." Belgesel, efsanevî dizi *Game of Thrones*'un oyuncularından Peter Dinklage'ın bu cümleleriyle açılıyor. Belgeselin aynı zamanda anlatıcısı olan Dinklage'ın ses tonunun bu anlatıma yakıştığını not edeyim. Öte yandan, yapım için gazeteci, siyaset bilimci, tarihçi ve sosyologlar da görüşleriyle yapıma katkıda bulunuyor.

Dinklage'ın yukarıdaki cümlelerinde de görüldüğü gibi, zorbaların amaçlarına ulaşmak için kullandıkları bir el kitabı var ve burada taktikler yer alıyor. Belgeselde bu taktiklerden bazıları şu şekilde aktarılıyor: Öfke kusmak iş görür (Hitler), her yerde olun (Saddam Hüseyin), sadakati satın alın (Saddam Hüseyin), gaddarlığınızı gizleyin (İdi Amin), günah keçisi seçin (İdi Amin), tarihi yeniden yazın (Jozef Stalin), her şeyi sansürleyin (Jozef Stalin), gençliğin beynini yıkayın (Muammer Kaddafi), devriminizi ihraç edin (Muammer Kaddafi), krallığınızı izole edin (Kim Jong Un) ve insanları aç bırakın (Kim Jong Un).

Toparlamak gerekirse, *Zorba Nasıl Olunur?* tarihe mal olmuş bazı siyasi karakterlerin despotluğa giden yolculuklarını ele alıyor. Tabii, meraklısı politik tarih dersi olarak da seyredebilir. Ayrıca belgeselde bahsi geçen zorbaların psikolojik portrelerini kısmen de görmek ilginç. •

Elektrik düğmeli yelek

Hayatı boyunca acımasız, düzenbaz ve istismarcı olduğuna tanıklık ettiği kişilere karşı vahşice davranmasına neden olan nadir görünen bir nörolojik bozuklukla mücadele eden güzel ve alaycı bir kadın olan Lindy'nin (Kate Beckinsale) hikâyesi. Lindy'nin bu bozukluğun üstesinden gelmesi için yolu olağan dışı doktor Dr. Munchin (Stanley Tucci) ile kesişir ve Dr. Munchin giymesi için Lindy'ye deneysel bir yelek tasarlar. Lindy'nin tehlikeli dürtülerini engellenmesini amaçlayan bu yelek, üzerinde bulunan bir düğmeye basıldığında beynine elektronik şok dalgaları gönderir ve Lindy'nin dürtülerini tetikleyen ortamdan uzaklaşana kadar dengesini korumasına yardımcı olur. Lindy'nin hayatı, asla aşkı ya da normalliği bulamayacağına dair duyduğu korkularından dolayı umut ve umutsuzluk arasında sonsuz geçişlerle lanetlenmiştir ve bu da onu fiziksel güç, ince zekâ ve duygusal tepkilerle donatan bir belirsizlik haline sürükler. (**Prime Video**)

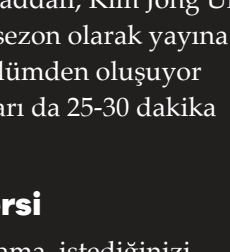
Şeytan var mı yok mu?

Şeytan Yoktur. Türkiye'de bu isimle gösterilen Mohammad Rasoulof'un son filmi insanın içindeki şeytana odaklanıyor. Yönetmenin kendi deneyimlerine de dayanarak yazdığı hikayelerde İran'daki ölüm cezaları dört ayrı örnekle ele alınıyor. Örnek bir babanın, sevgilisine evlenme teklif etmeye çalışan bir gencin, ilaç karşıtı bir doktorun; öldürmekten ve ölmekten uzak görünen insanların hikayesini anlatan *Şeytan Yoktur*'un ilginç ve düşündürücü bir deneyim olacağı kesin. Filmin Berlin'de Altın Ayı kazandığını da ekleyelim. (**MUBI**)

Sporla büyümek

Sporla büyüyen çocuklar genelde hayatta daha başarılı yetişkinler oluyor

BURAK GÖRAL

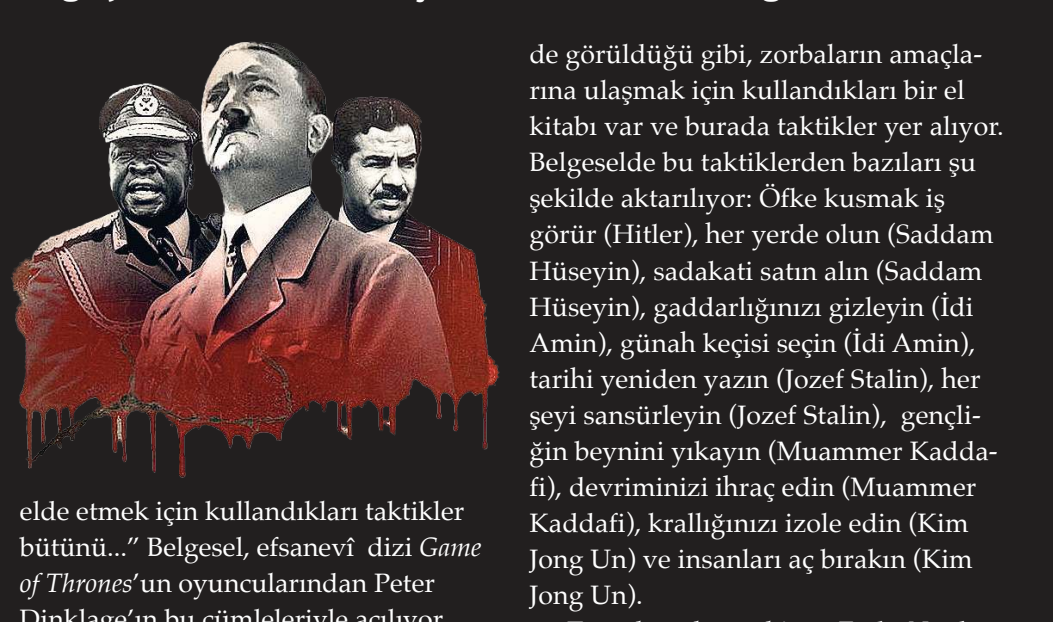
Sporun bazen insanın hayatını ve geleceğini nasıl şekillendirdiğini anlatan çok iyi belgeseller yapılıyor. Çocukların daha küçük yaşlardan itibaren sporla iç içe büyümesi, etik değerlerini koruyan başarılı sporcuları tanıması daha sağlıklı bir beden ve kafayla olgunlaşmalarını sağlıyor. Özellikle Netflix'te bu konuya yönelen, dünyanın her yerinden çocukların sporla nasıl büyüdüklerini anlatan çok faydalı belgeseller var.

Naomi Osaka, 13+

Tenis yıldızı Naomi Osaka, 3 yaşından beri tenis sporuyla iç içe yaşıyor. Japon asıllı Amerikalı 23 yaşındaki sporcu şu an dünyanın en iyi kadın tenis oyuncularından biri. Bu üç bölümlük mini belgesel dizi, Osaka'nın tenisle olan ilişkisini, yaşadığı büyük şöhreti nasıl içselleştirdiğini, günlük hayatını, aile yaşamını, turnuvalar sırasında hissettiği baskılar, endişeler ve sorumlulukları güçlü bir anlatımla sunuluyor. Etik kuralları ve ruhunu da önemseyen, gençler için ilham verici bir rol model. (**Netflix**)

The Short Game, 8+

US Kids Golf Dünya Şampiyonası her yıl düzenlenen ve 60 farklı ülkeden 1500 kadar

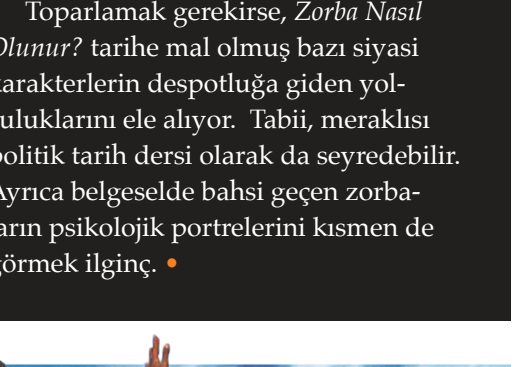

golf oyuncusunun yarıştığı büyük bir turnuva ve oyuncularının tamamı da 8 yaşın altındaki çocuklar. Bu başarılı belgesel sekiz oyuncusunu turnuvadan aylar öncesinden başlayarak takip ediyor. Çocukların dürüst mücadelesi, aileleriyle yaşadıkları, antrenmanları, kazanmak ve kaybetmek duygularıyla kurdukları ilişki içimizi ısıtıyor. Başyapıt! (**Netflix**)

Lorena: Light-footed Woman, 5+

28 dakikalık bu kısa belgeselde Meksika'nın Chihuahua bölgesinin kırsalında yaşayan 22 yaşındaki genç bir kız olan Lorena'nın hikayesi anlatılıyor. Lorena o bölgedeki çoğu kız çocuğunun yaptığı gibi sadece ev işleriyle ilgilenmeyip maratoncu babasının da izinden yürümeyi seçmiş. Lorena dağ bayır demeden

üstelik de sandaletleriyle ve entarisiyle koşuyor. Maratonlarda lüks spor ayakkabılarla yarışan rakiplerini geçip madalyalar kazanıyor. (**Netflix**)

Umuda Koşan Kızlar / Sisters on Track, 10+

Evsizler barınağında anneleriye kalan üç kız kardeşin atletizme yatkınlığı, bakıcı bir kadın tarafından keşfedilir. Afro-Amerikalı 11-13 yaşlarındaki bu üç kız kardeş hayal ettikleri daha iyi bir gelecek için daha hızlı koşmak zorundadırlar. Kardeşler kazandıkları bursla hem okullarını hem de antrenmanlarını aksatmamaya çalışırlar. Bu arada çeşitli büyüme sancıları da yaşarlar. Daha etkileyici ve kalıcı bir film olabilirdi belki ancak bu haliyle de hayli anlamlı ve duygusal. (**Netflix**)

Bir influencer hikayesi

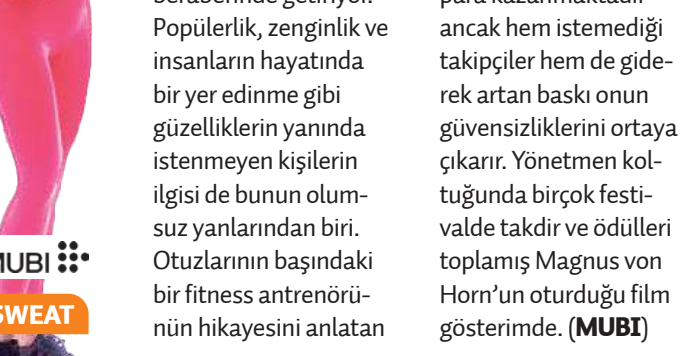

Sosyal medya fenomenliği birçok şeyi beraberinde getiriyor. Popülerlik, zenginlik ve insanların hayatında bir yer edinme gibi güzelliklerin yanında istenmeyen kişilerin ilgisi de bunun olumsuz yanlarından biri. Otuzlarının başındaki bir fitness antrenörünün hikayesini anlatan *Sweat* de hikayenin bu tarafına odaklanıyor. Çok takipçili Sylwia'nın sponsorları vardır, iyi para kazanmaktadır ancak hem istemediği takipçiler hem de giderek artan baskı onun güvensizliklerini ortaya çıkarır. Yönetmen koltuğunda birçok festivalde takdir ve ödülleri toplamış Magnus von Horn'un oturduğu film gösterimde. (**MUBI**)

Bir başkanla bir öğrenci

Geçtiğimiz senenin en başarılı filmlerinden biri *Nasipse Adayız* (Netflix), Türkiye'de seçim ve başkan olma süreçlerine yönelik iyi bir taşlamaydı. Peki farklı kültürlerde bu sürece bakış açısı nasıl? Fransız Yapımı *Alice ve Belediye Başkanı*, 30 yıldır siyaset yapan bir belediye başkanının yetersiz olduğunu düşünmesiyle başlıyor. Yenilikçi fikirleri kalmadığını düşünen başkan asistan olarak felsefe mezunu Alice'i işe alıyor ve ikili sohbet etmeye başlıyor. Geçtiğimiz yıl festivalde izleyip güldüğümüz bu siyasi komedi MUBİ kütüphanesinden izlenebilir. (**Netflix**)

MEHMET DİNLER

Amerika kıtasına giden İlk İnek

MUBI'de yayına giren filmde, çayını sütsüz içemeyen bir ehlikeyf için İngiltere'den transfer edilen ineğin Vahşi Batı'da bazı hayatları nasıl değiştirdiği anlatılıyor

MUAMMER BRAV

'Kuşa bir yuva, örümceğe bir ağ, insana dostluk' dizesiyle açılıyor yılın en iyi filmlerinden *İlk İnek / First Cow*. William Blake'in bu dizesinde dile getirdiği gibi, birbirlerinin dostluklarından başka sığınacak yerleri olmayan iki erkeğin hikayesini anlatıyor ardından. Altına Hücum döneminin vahşi Amerika'sında , buralara ait olamayacak kadar naif erkeklerin dostluğunu. Onlar da tıpkı bir kuş, bir örümcek gibi bir yuva buluyorlar kırsalda. Ardından da Amerika kıtasına gelen ilk inekle tanışıyoruz. Kahramanlarımızın kaldıkları küçük yerleşim yerinin yöneticisi çayını sütsüz içemediği için İngiltere'den özel olarak getirtilen inek, bizimkilere de ilham ve geçim kaynağı oluveriyor. Nedenini, nasılını filmi izleyin ve görün.

1994 yılında çektiği ilk filmi *River of Grass*'la dikkatleri üzerine çeken ve her filmi merakla beklenen Kelly Reichardt'ın yönettiği film, western türüne dair bir film izleyeceğiz hissiyle başlıyor. Ama hemen ardından türün sadece fiziksel ortamını kullandığını görüyoruz. Dışarıda kötülük, kan ve dehşet var ama biz filmde iki erkeğin yaşam mücadelesine tanıklık ediyoruz, onların doğasında şiddetten eser yok çünkü. Türün tüm kalıplarını yıkıp geçiyor böylece Reichardt.

İzleyici favorisi

Film, Jonathan Raymond'un *The Half Life* adlı romanından uyarlanmış. Reichardt'ın en sevilen filmlerinde de Raymond imzası var. İkili bu filmlerin senaryolarını birlikte yazıyor. *Old Joy*, *Wendy ve Lucy*, *Meek's Cutoff*; ikisinin birlikte yazdığı işler. İkilinin yine birlikte yazdıkları *Showing Up* filminin çekimleri sürmekte. Yönetmenin favori oyuncusu Michelle Williams filmin başrolünü, *İlk İnek*'in oyuncusu John Magaro ile paylaşıyor.Bilgisini verelim!

Fiziki olarak düzenlenen son Berlin Film Festivali'nin yarışma filmlerinden olan ve jürinin ödüllendirmediği *İlk İnek*, tüm izleyenlerin gönlünde taht kurmuştu. Jeremy Irons başkanlığındaki jüri, bu filmi ödülsüz gönderdiği için bolca eleştirilmişti. Yılın zarif, en tatlı filmlerinden; kaçırmayın! •

YÖNETMENDEN

Old Joy Yönetmenin adını geniş kitlelere duyuran Jonathan Raymond'la ilk iş birliği olan film, iki erkeğin eski dostluklarını sınamaları üzerine bir yol hikayesi anlatıyor. (**MUBI**)

Meek's Cutoff Western türüne kadınların gözünden ve o dönemin günlüklerinden yararlanarak bakan film, Batı'ya göç eden üç ailenin yollardaki hikayesi... (**beIN Connect**)

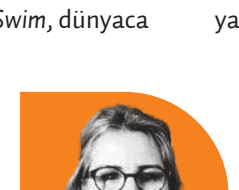
Wendy ve Lucy Michelle Williams'la ilk kez çalıştığı film, ekonomik koşulların çaresizliğe sürüklediği bir kadın ve köpeğinin hikayesini, yüreğinize bir taş oturtarak anlatıyor. (**MUBI**)

Kirliliğe karşı okyanusta 165 gün

ÖZEL RÖPORTAJ

1998'de Atlantik Okyanusu'nu yüzerek geçen ilk kişi olan Ben Lecomte bu defa kirliliğe karşı uyarmak için derinlerdeydi

DEFNE AKMAN
defnetinharim@gmail.com

Discovery Plus'ın yeni belgeseli *The Swim*, dünyaca ünlü uzun mesafe yüzücüsü Ben Lecomte'un insan kaynaklı kirliliğin okyanus üzerindeki etkilerini ortaya koymak amacıyla Pasifik Okyanusu'nda yaptığı tarihi yolculuğu konu alıyor. Lecomte, 1998'de Atlantik Okyanusu'nu yüzerek geçen ilk yüzücüydü.

Ben Lecomte ve ekibi tekneleri Seeker ile Yokohama - Japonya'dan yola çıkıyorlar. Yolculuğu yaklaşık altı ay olarak planlıyorlar. Ancak kötü hava koşulları ve çeşitli talihsizlikler nedeniyle planladıkları gibi tamamlayamıyorlar. Büyük bir tayfun nedeniyle Japonya'ya geri dönmeleri gerekiyor. Karada yaklaşık 18 gün geçirdikten sonra yeniden yola çıkıyorlar. Ve Hawai'ye varıyorlar. Denizde toplam 165 günlük bir yolculuk yapıyorlar. Ben Lecomte 1754 mil (3 bin 248 kilometre) yüzüyor. Ben Lecomte ilham verici son yolculuğunu O2'ye anlattı.

Yolculuğunuzun en unutulmaz deneyimi neydi?

Birçok kere hayatımın en iyi anı ve en kötü anı dediğim zamanları yaşadım. Antrenman yapmama, neyle karşılaşacağımı bilmeme rağmen her bir günü farklıydı. Balinalarla karşılaşmak, köpekbalığının etrafımda turlaması ya da okyanusun ortasında bir sürü plastik görüp "Karadan millerce uzakta bunun burada ne işi var?" demek gibi durumlarla karşılaştım. Karada yaşanamayacak türden, bir aşağıda bir yukarıda denebilecek türden duygular.

Karadan millerce uzakta klozet kapağı

Peki en zorlu anları hangileriydi?

Birkaç tane var: Tayfunun başlamasıyla beraber karaya geri dönmek zorunda kaldık, bunun ne kadar süreceğini tam olarak bilmiyorduk. Karaya çıkıp geri dönünce ve o mesafeyi görünce, yolculuğa yeniden odaklanmak zordu. Ve sonra yelkenin tamir edilemeyecek biçimde yırtılmasıyla birlikte yolculuğun sonuna geldiğimizi anladık. Temel amacımıza yeniden odaklandık ve dikkatimizi plastik atık ve veri toplamaya verdik. Pasifik'in tamamını yüzerek geçme isteğimden feragat etmek zorunda kaldım.

BEN LECOMTE
Mikro plastik ve mikrofiber gözle görülmüyor ama var. Sessiz ve yavaş yavaş denizi de bizi de öldürüyorlar

Plastik atıklar deniz ekosistemini nasıl etkiliyor?

Birçok şekilde. Örneğin, albatroslar okyanusta yüzen plastiklerin üzerine konuyor. Yunusların bağırsaklarında plastik buluyorsunuz. Plastik aynı zamanda birçok kirletici maddeyi de beraberinde getiriyor. Balıkların ya da deniz kuşlarının etine karışarak, besin zincirine dahil oluyor. Aksi gibi mikro plastik ve mikrofiber çıplak gözle görülebilecek şeyler değil, ama varlar. Sessiz ve yavaş yavaş denizi de bizi de öldürüyorlar.

Okyanusun ortasında bir sürü atık buldunuz ama içlerinde en tuhaf olanı sizce neydi?

Bir klozet kapağı. Hemen onunla poz verdim.

Yolculuk boyunca birçok olumsuz durumla karşılaştınız, tüm şartlar aleyhinize dönmesine karşın yolunuza nasıl devam edebiliyorsunuz?

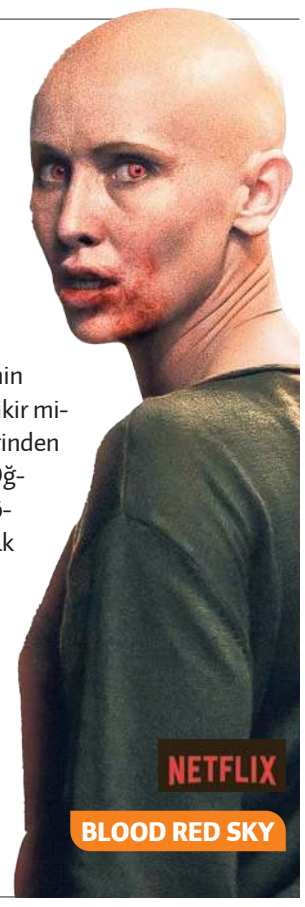
Kontrol edemeyeceğim şeyler için üzülüp odağımı dağıtamam. Yalnızca kendi kontrol edebileceklerime odaklanabilirim. Gerisi benim kontrolümün dışında. Ne olduysa oldu.

Belgesel Türk asıllı kameramana adanmış

Film Türk asıllı kameraman Gino Kalkanoğlu'nun anısına adanmış. Bu konuda bize anlatacaklarınız var mı?

Gino harika bir insan ve benim çok iyi bir arkadaşımdı, onunla ABD'de tanıştık. Bizi birleştiren okyanusa olan sevgimizdi. Türkiye'de suyun yakınında büyümüştü. Serbest dalış yaptıktan sonra kameraman olmuştu. Sanatını okyanustaki plastik kirliliği konusuna dikkat çekmek için bir araç olarak kullanıyordu. Bu anlamda onunla çok yakındık. Ve bu keşfi gerçekleştirebilmem için bana çok yardımcı oldu. Dolayısıyla onun ölüm haberini almak benim için çok zor oldu. •

Dar alanda korkunç paslaşmalar

Dar alanlara sıkıştırılmış korku filmlerinin daha korkunç olduğu konusunda hemfikir miyiz? Netflix kütüphanesinin taze filmlerinden *Blood Red Sky* tam da böyle bir yapım. Oğlunu tedavi ettirmek için Amerika'ya götürmeye çalışan bir anne, bindikleri uçak teröristlerce kaçırılınca gerçek yüzünü göstermek zorunda kalıyor. O gerçek yüzü de teröristleri bile korkutunca ortaya bolca kan ve vahşet çıkıyor. Küçücük bir alanda izleyiciyi oldukça germeye çalışan bir film izlemek istiyorsanız tam size göre olabilir. Artı olarak *Prison Break*'ten tanıdığımız Dominic Purcell de kadroda. (**Netflix**)

Bizi biz yapan filmler

Herkesin hayatında "Benim filmim" dediği özel yapımlar vardır. Bunu dedirttiğiniz insan sayısı ne kadar fazlaysa o kadar ikonik bir film yapmış olursunuz. İlk sezonuyla büyük beğeni toplayan Netflix'in belgesel dizisi *Bizi Biz Yapan Filmler* ilk sezonunda tam da bunun üzerine eğilip *Die Hard*, *Dirty Dancing*, *Home Alone* ve *Ghostbusters*'ı çeken isimlerle yapım süreçlerini konuşmuştu. Artık Netflix kütüphanesinde yerini alan 2. sezonun da ilki kadar ilginç olacağından kuşku duymuyoruz. Bakalım bu kez 40 kere ret yemiş hangi filmin hikayesini izleyeceğiz? (**Netflix**)

Polonya'nın *Çukur*'u

Çeteler ve fakir mahallelerin boşaltılmasında oynadıkları rol her ülkenin problemi olduğu gibi her ülke sinemasının da kullandığı hikayelerden biri. Türkiye, İtalya ve ABD sinemasında örneklerini sıkça gördüğümüz bu hikayeyi bir de Polonya tarafından izlemek isteyenler için *Bartkowiak* 28 Temmuz'da Netflix'de. Gözden düşmüş bir MMA dövüşçüsü, abisinin kaza süsü verilmiş ölümünü çözmeye çalışırken bol aksiyonlu bir mücadeleye giriyor. (**Netflix**)

DERLEYEN: MEHMET DİNLER

Yıl: 1 Sayı: 5
İmtiyaz Sahibi: Haftalık Yayıncılık A.Ş. adına Nüket Mutlu
Editör: İlke Gürsoy, Pınar Çelikel
Kitap-Sanat: Elif Tanrıyar
Dijital Platformlar: Elçin Yahşi
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Sema Yaşarlar
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama AŞ
Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1
34060 Eyüpsultan/İstanbul
Baskı: Turkuvaz Haberleşme Yayıncılık AŞ
Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1
34060 Eyüpsultan/İstanbul
Yerel süreli yayın

Unutulmaz türküleri yorumladığı yeni albümü *Seçkiler 2* ile ilgi gören Cem Adrian; 8 Ağustos'ta şarkılarını İstanbul'un yepyeni açıkhava kültür ve sanat merkezi YBY Kemerburgaz'da yıldızların altında seslendirecek. Biletler satışta.

Netflix'teki *Cook of Castamar* dul bir lord ve agorafobik bir aşçı hakkında erotik sahneleri bol tutulmuş bir dönem dizisi

DEFNE AKMAN
defnettinhanim@gmail.com

Netflix'in Top 10 listesinde aylarca kalan *Bridgerton*'ın bol seksli anlatımından sonra dönem dizilerinde öyle bir eşik aşıldı ki, bir daha hiçbiri aynı olmadı sanki. Şehvetli, fantezili *La Cocinera de Castamar* ya da İngilizce adıyla *The Cook of Castamar* da bu tür dizilere İspanya'dan bir örnek.

Tatiana Rodríguez tarafından Fernado J. Múñez'in 2019 tarihli aynı adlı romanından uyarlanan dizi, agorafobik bir aşçı ve dul bir soylunun aşk hikayesini anlatıyor. Yavaş ilerleyen dönem dizisi, yan hikayeler ve kesişen karakterlerle destekleniyor.

Aşk engel tanımıyor

18'inci yüzyıl Madrid'inde sınıf ayrımının keskin olduğu bir toplumda geçen dizinin ana iskeletini seks, cinayet ve entrikalar oluşturuyor. Michelle Jenner tarafından canlandırılan Clara Belmonte iyi eğitimli ancak babasını savaşta kaybedince çalışması gereken bahtsız bir genç kadın. Babasının ölümü onda psikolojik bir hasar da bıraktığı için açık alanlara çıkamıyor.

Clara, talihsiz bir kazada çok sevdiği karısını yitiren Castamar Dükü Don Diego'nun (Roberto Enriquez) malikanesinde çalışmaya başlayınca, ikili zaman içinde yemek üzerinden tutkulu ve derin bir ilişki geliştiriyorlar. Elbette o dönem için derebeyi ile aşağı sınıftan bir kadının aşkı kabul edilebilecek bir şey değil. Dahası bu tür ilişkiler günahkâr şehvet ve hatta sapkınlığın bir sonucu olarak görülüyor, kadınlar ise efendilerini baştan çıkarmakla suçlanıyorlar. Ama tahmin edeceğiniz üzere, aşk engel tanımıyor.

Ye ve izle

Uncorked
Genç adam şarap uzmanı olmayı hedeflemektedir. Ancak babası onun ailenin barbekü restoranında çalışmasını istemektedir. (**Netflix**)

Neşeli Günler
Turşunun iyisi limonla mı olur sirkeyle mi? Münir Özkul, Adile Naşit ve tüm Yeşilçam efsaneleri burada. (**Netflix**)

Hedefim Sensin
Çiğ köfteci Zekeriya Taştan, İstanbul'dan kaçarak güzel bir adada yeni bir hayata başlar. Ata Demirer, Demet Akbağ ve Gonca Vuslateri bu komedide. (**Netflix**)

Eat, Pray Love
Julia Roberts hayatın anlamını ararken makarnaları, körileri, satayları götürmeyi ihmal etmiyor. (**Netflix**)

Çift akışlı romantizm

Güçlü ve varlıklı bir adamla evli olan Jennifer'ın mükemmel bir hayatı var gibi görünmektedir. Ta ki o yaz karşısına romantik gazeteci Anthony çıkana kadar. Ancak, kader ağlarını örünce bu aşkı unutması gerekir. 40 yıl sonra ise bir gazete arşivinde iki âşığın birbirine yolladığı mektuplar ortaya çıkar.

Big Little Lies'dan hatırlayacağınız Shailene Woodley cemiyet hayatının simalarından Jennifer Stirling'i canlandırıyor, nüfuzlu iş adamı kocası Laurence Stirling'i Joe Alwyn, Jennifer'ın kalbini çalacak olan gazeteci Anthony O'Hare'i ise Callum Turner oynuyor.

Eski usül aşk filmi

Hikâyede iki zaman akışı var: İlki, 1960'ta geçirdiği kaza sonrası hafıza kaybına uğrayan, esrarengiz aşk mektuplarını bile hatırlamayan, sevgisiz bir evliliğe mahkûm olmuş Jennifer Stirling'in yaşadıklarını anlatıyor. Çalıştığı gazetenin arşivinde Jennifer'ın mektubunu bulan Ellie'nin (Felicity Jones) yer aldığı ikinci akış ise günümüzde geçiyor.

Filmin kostümleri (*Downton Abbey*'nin kostüm tasarımcısı Anna Robins tarafından hazırlandı), özellikle Jennifer'ın topuklu ayakkabıları, şapkaları, eldivenleri ve zarif kıyafetleri hemen dikkat çekiyor. Pop rock grubu Haim'in yaylıları ve armonikayı kullandığı yeni single'ı *Cherry Flavored Stomach Ache*'in de neşeli havasıyla filme renk kattığını söylemek lazım.

The Last Letter From Your Lover, Zoom toplantılarının, WhatsApp mesajlarının çağında, eline kâğıt kalem alıp sevdiklerinize birkaç satır yazmayı özendirir mi bilinmez ama, sonuçta ister mektup ister mesaj, aranıp sorulmanın her türlüsüne ihtiyaç var.
DEFNE AKMAN

Uyarlamada rekor yılı

Türkiye'de yapılmış sekiz dizinin bu yıl başka ülkelerde uyarlamaları çekilecek. Böylece sayı 24'e çıkıyor

BURAK SAKAR

Geçen hafta İspanya basınında çıkan haberlere göre, ülkemizde 2016'da yayınlanan *Anne* dizisi yerli dijital platform Atresplayer için uyarlanacak. Çekimlerine geçtiğimiz ay başlanan dizi 50'şer dakikadan 13 bölüm sürecek.

Aynı günlerde, HBO Max için Meksika'da uyarlanan *Şahsiyet*'in afişi de yayımlandı. Tüm bunlarla birlikte dünya genelindeki uyarlama sayımız 24'e yükselecek.

Başı *Ezel* çekti

Dokuz yıl önce *Ezel* dizisinin Ermenistan'da uyarlanmasıyla başlayan süreçte 15 dizimiz 22 kez uyarlandı. Tüm bölümleri bugünlerde Shant TV Armenia kanalı üzerinden YouTube'da erişime açık olan bu uyarlama, tıpkı orijinali gibi bölüm başı ortalama 90 dakika sürmüştü. Yurt dışında en çok uyarlanan Türk dizisi olan Ezel sonrasında sırasıyla Rusya, Meksika ve Ukrayna'ya da uyarlandı. Son olarak Romanya'da *Vlad* ismiyle uyarlanan dizi, bölüm başına ortalama 1.6 milyon seyirci tarafından izlenerek adından sıkça söz ettirdi.

Bu yıl ise tam sekiz Türk dizisi yurt dışına uyarlanacak. Bu bir rekor. İlk olarak *Gecenin Kraliçesi*'nin Meksika uyarlaması *Te acuerdas de mi* ile başlayan süreç bugünlerde *Heridas* ve *Asesino Del Olvido* ile devam ediyor. Ülkemizde düşük reytinglerinden dolayı 15'inci bölümde yayından kaldırılan *Gecenin Kraliçesi*'nin Meksika uyarlaması geçtiğimiz ay 3.8 milyon seyirciyle 71'inci bölümde final yaptı. Bu başarılı sonuç sonrası yeni örneklerin gelmesi de uzak görünmüyor. Bu yılın Türk dizileri için başka bir önemi ise, ilk defa Tayland'da uyarlanmasıydı. Ülkemizde yalnızca 13 bölüm yayınlanan *Ölene Kadar*'ın Tayland uyarlaması *Barb Ayutttitham* planlandığı gibi 14 bölüm sürdü ve mayıs ayında ekranlara veda etti.

Pandemi döneminde yayına başlayan ve ömrü yalnızca altı bölüm süren *İyi Günde Kötü Günde* ise tıpkı *İstanbullu Gelin*'de olduğu gibi O3 Medya tarafından Arap oyuncularla Orta Doğu için uyarlanıyor. İki yıl önce toplamda 85 bölüm süren *Beyrutlu Gelin*'in yüksek reytingleri *Ever After*'ın potansiyelini de yükseltiyor.

Youtube'dan izlenilebilen uyarlamalar:

Adela – *O Hayat Benim*'in Romanya uyarlaması – Adela kanalından
Elif Indonesia – *Elif*'in Endonezya uyarlaması – Surya Citra Televisi kanalından
Imperio de Mentiras – *Kara Para Aşk*'ın Meksika uyarlaması – TODO TLNOVELAS kanalından
Vlucht HS13 – *Son*'un Hollanda uyarlaması – Flight HS13 kanalından (+İngilizce Altyazılı)
Oskolki – *Paramparça*'nın Rusya uyarlaması – WeIT Media kanalından

Yurt dışında uyarlanan Türk dizileri

AŞKI MEMNU
Pasión Prohibida
ABD, 2013, 107 bölüm
Dil Sambhal Jaa Zara
Hindistan, 2018, 75 bölüm
Fructul Oprit
Romanya, 2018, 23 bölüm

EZEL
Ancanoty
Ermenistan, 2012, 257 bölüm
Uzay menya, esli smozhesh
Ukrayna, 2016, 32 bölüm
Yago
Meksika, 2016, 65 bölüm
Vlad
Romanya, 2019, 52 bölüm

ELİF
Elif
Endonezya, 2016, 18 bölüm

FATMAGÜL'ÜN SUÇU NE?
Kya Qusoor Hai Amala Ka?
Hindistan, 2017, 196 bölüm
Alba
İspanya, 2021, 13 bölüm

İYİ GÜNDE KÖTÜ GÜNDE
ver After
Orta Doğu, 2021, proje aşamasında

ANNE
Heridas
İspanya, 2021, 13 bölüm

GECENİN KRALİÇESİ
Te acuerdas de mí
Meksika, 2021, 76 bölüm

İSTANBULLU GELİN
Bride of Beirut
Lübnan, 2019, 85 bölüm

SİYAH BEYAZ AŞK
Na tyoey storone
Ukrayna, 2019, 24 bölüm

ŞAHSİYET
El Asesino Del Olvido
Meksika, 2021, proje aşamasında

SUSKUNLAR
Game of Silence
ABD, 2016, 13 bölüm

RÜZGARIN KALBİ
Degup Cinta
Malezya, 2020, 26 bölüm

PARAMPARÇA
Rusya, 2018, 16 bölüm

KARA PARA AŞK
Imperio de mentiras
Meksika, 2020, 92 bölüm

ÖLENE KADAR
Barb Ayuttitham
Tayland, 2021, 14 bölüm

SON
Vlucht HS13
Hollanda, 2016, mini dizi
El accidente
İspanya, 2017, 13 bölüm

O HAYAT BENİM
Adela
Romanya, 2021, devam ediyor

Tam bir 'yaz' filmi

Biten ilişkiler, değiştirilen hayatlar... Romantik komedi seviyorsanız böyle birkaç yüz adet filme denk gelmişsinizdir. İşin içine bir de tropik ada, bol yeşillik ve okyanus sularını koyunca yaz günlerinde çok seveceğimiz bir filme ulaşıyoruz. 29 Temmuz'da Netflix'te yerini alacak *Resort to Love* izleyiciye tam olarak bunu vaat ediyor. Nişan attıktan sonra bir otelde şarkıcılık yapmak için tropik bir adaya gelen esas kızımız, eski nişanlısının evlenmek için o oteli seçtiğini öğreniyor ve olaylar olaylar. Sözlükler tekrar yazıldığında "yaz filmi" tanımı olarak *Resort to Love* yazılabilir. (**Netflix**)

Dövme düzeltme

How I Met Your Mother'da Ted Mosby'nin yaptırdığı kelebek dövmesini hatırlıyor musunuz? Her dövmenin bir hikayesi var ama en eğlenceli hikayeler en kötü dövmelere ait. Ne zaman yaptırılmış, neden yaptırılmış, vücutta ne kadar alkol geziyormuş? Bunların hepsi cevaplaması eğlenceli sorular. İlk sezonuyla 28 Temmuz'da Netflix'e eklenecek reality şov *Tattoo Redo* insanların kötü dövmelerini kapatıp birer sanat eserine çevirmeye çalışanlara odaklanıyor (**Netflix**)
DERLEYEN: MEHMET DİNLER

Yoldan gönüllü çıkanların yol hikayeleri

elcinyahsi@gazeteoksijen.com

Hepimiz gıpta etsek de çoğumuzun asla cesaret edemeyeceği işlere kalkışıp, zorlu yollara düşenleri anlatan filmler

Bir otobüsle Kuzey Amerika turu: Expedition Happiness

Felix Starck genç yaşta yaşadığı bölgenin klasik normlarına uyum sağlayamayacağını anlayıp önce okulunu, sonra da Mercedes'teki işini terk ediyor, her şeyini satıp savıyor ve bisikletle 22 ülke dolaşıyor (Dönüşte de *Pedal the World* diye bir belgesel yapıyor.) Bu devrialem sırasında tanıştığı ve sevgili oldukları Selima Taibi ya da albümlerinde kullandığı adıyla Mogli de bir müzisyen ve onun da kariyer hırsı yok, seyahat etmekten, duygularını müziğe dönüştürmekten hoşlanıyor. Bu ikili köpekleri Rudi'yi yanlarına alarak yerleşik hayatlarını terk etmeye, Berlin'i bırakıp kendilerini yola vurmaya karar veriyor. ABD'ye gidip, o filmlerde gördüğümüz kocaman sarı okul otobüslerinden birini alıyorlar, 90 gün boyunca emek emek hurda otobüsü lüks bir yaşam alanına çeviriyorlar. Sonra da Kanada, Alaska, ABD'nin Batı kıyısı, Meksika… dolaşmaya başlıyorlar. Drone'ları da var! Nefis, nefis görüntüler, Selima'nın müzikleri eşliğinde ruh temizliyor. Tabii her zaman her şey şahane değil, bir dolu aksilikle de karşılaşıyorlar ama belgeselin pozitiflik derecesi hiç düşmüyor. Hepimiz gıpta etsek de, birçoğumuzun asla cesaret edemeyeceği bir şeye kalkışan bu iki adet son derece kibar ve iyi genç insanın mutluluk veren belgeselini izleyiniz, mutlu olacaksınız.

Vahşi doğaya yolculuğun son durağı olan otobüsün son seferi.

Nono ve Max (sağda, yönetmen de o) 15 bin kilometre katettiler.

(Netflix)

25 yıl önce aynı rota ve bir başka otobüs: Into the Wild

Expedition Happiness'tan yaklaşık 25 yıl önce otostopla aynı güzergahı izleyen bir genç adamın gerçek hikayesini anlatan ve satış rekorları kıran kitap *Into the Wild*'ın Sean Penn'in yazıp yönettiği film uyarlaması bir pozitif duygular

Mutluluk Seferi'ne çıkan eski otobüsün yeni dekorasyonu.

şelalesi değil ama sarsıcılığı tartışılmaz. Filme konu olan ve Alaska'nın bir milli parkında, çok zor ulaşılan bir bölgede yaklaşık 60 yıl boyunca ziyaretçi akınına uğrayan otobüse ulaşma çabası birkaç turistin bu yolda hayatını kaybetmesine de neden olmuştu. Yolda kaybolup kurtarılanlar da cabası. Sonunda geçen yıl otobüs bulunduğu yerden kaldırıldı. **(Netflix)**

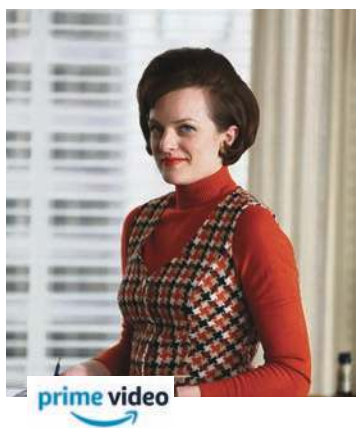
Ağrı'da eksi 20 derecede donan kirpikler: Biking Borders

İki genç adam, "eğitim sınırlanmamalı" diyerek sosyal medyadan yapılan bağışlarla 50 bin euro toparlayıp Guatemala'da okul yaptırma amacıyla bir yıllık bir yolculuğa çıkıyor. Berlin'den Pekin'e. Bisikletle. Bu yolculuğun en çetin bölümü kar altında bir Türkiye'de geçiyor. Bir muhtarın kahvesinde geceledikleri de oluyor, Ağrı'da -20 derecede kirpiklerini dondurdukları da. İran'da beklediklerinin aksine çok mutlu bir zaman geçiriyorlar, hatta dokuz aylık programın beşinci ayında bağış hedefine de ulaşıyorlar. Ama durmak yok, pedala devam diyerek ağır hastalıklara, hatta aşk acılarına rağmen Pekin'e varıyorlar. Sonuç, Guatemala'da bir değil, iki okul. İzlemesi çok güzel. **(Netflix)** •

BAYRAM TATİLİNDE EKRANA ARA VERENLER İÇİN HIZLI DÖNÜŞ REHBERİ

ELISABETH MOSS

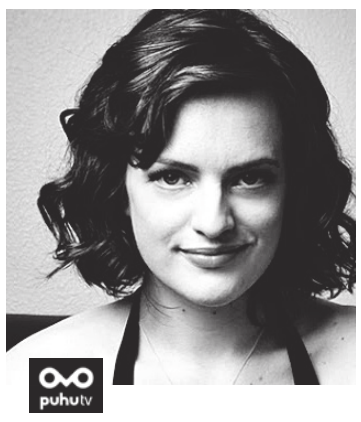
24 Temmuz'da doğan ünlü aktrist Elisabeth Moss'un doğum günü şerefine yer aldığı projelerden bir seçki. Elbette The Handmaid's Tale de aklımızda (ve BluTv'de)

Mad Men
Televizyon tarihinin en popüler dizilerinden birinde Moss, Peggy Olsen karakteriyle ünlendi ve kariyerinin devamını da bu ünüyle inşa etti. Matthew Weiner'ın yarattığı 60'lar öyküsü, Jon Hamm gibi bir başrolle zirveye ulaştı. Hayatınızın birkaç ayını rahatlıkla *Mad Men*'e ayırabilirsiniz. **(Prime Video)**

Square
Güncel sanat dünyasına dair muazzam bir taşlama olan film, 2017'de Cannes'da gösterildiğinde gayet iyi tepkiler almıştı. Moss'a başrollerde eşlik eden Claes Bang ve Dominic West ile akşamı kaliteli hale getirecek bir Nash Edgerton filmi. **(MUBI)**

Darling Companion
Yaşlı aşkı severiz. Sevimli köpekleri içeren filmleri de. Film bu ikisini bir araya getiriyor ve küçük rolüyle Elizabeth Moss'un meşhur olmadan önceki dönemine göz atmamızı sağlıyor. Başrollerde Diane Keaton ve Kevin Kline var. **(PuhuTV)**

The Kitchen
Ocean's 11'in kadın kadrolu versiyonu *Ocean's 8* veya yeni *Ghostbusters* amacına ulaşmamış derseniz ve feminist bir suç filmi arıyorsanız ilginizi çekebilir. Mafya babaları hapse atılınca işleri devralan eşleri. Moss, Melissa McCarthy, Tiffany Haddish ve dahası… **(BluTV)**

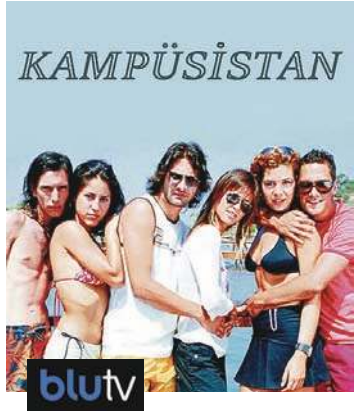
Tokyo Project
2017 yılında çekilen bu Japon/ABD ortak yapımı orta metraj filmde Elisabeth Moss adeta kendi şovunu sergiliyor. Tokyo'ya iş seyahatine gelen bir adamı takip eden bir kadın. Biraz dramatik biraz da romantik. **(BluTV)**

ÜNİVERSİTE HİKAYELERİ

Giriş sınavları bitti, sonuç ve tercih dönemi yaklaşıyor. Bu stresli dönemde iyi gidebilecek birkaç üniversite hikayesini seçtik

The College Admissions Scandal
Türkiye'deki üniversiteye giriş sistemine dair şikayetleriniz olabilir. Bunu çözecek gücümüz olmasa da ABD'de de sistemin korkunç olduğunu anlatan bu belgeseli izleyebiliriz. Yarı kurgu yarı belgesel yapım, zengin ailelerin çocuklarının üniversitelere nasıl ince yollardan sokulduğunu anlatıyor. **(Netflix)**

Kampüsistan
Türk televizyonlarının en ünlü üniversite dizisinin yayınlanmasının üzerinden yıllar geçmiş olabilir ancak hala ortamlarda konuşulmaya devam ediyor. Kaan Urgancıoğlu, Engin Hepileri, Aylin Kontente gibi günümüzün ünlü isimlerinin parladığı dizi her zaman eğlenceli bir üniversite hayatına bakmak için izlenebilir. **(BluTV)**

4N1K Yeni Başlangıçlar
Önce *4N1K* filmleri, sonra *4N1K İlk Aşk* derken, sonunda kahramanlarımızın üniversite hayatlarına şöyle bir bakma imkanı vermişti *Yeni Başlangıçlar*. Yayın hayatı tek sezon ve 13 bölümle sınırlı kaldı kalmasına ama beşlinin arasındaki eğlencenin her zaman gideri var. **(FOX Play)**

Pitch Perfect
Gençlik filmlerinin en başarılarından bir tanesi aslında bir kampüs hikayesi. Mickey Rapkin'in ünlü romanından uyarlanan filmi sonrasında ikinci ve üçüncüsü de takip etti. Ergenlikten çıkamamış üniversite öğrencileri, müzik grupları kapışması ve bolca performans. Her daim keyifli. **(Prime Video)**

Community
Efsanevi bir komedi dizisiyle bitirelim. Şehir kolejinde bir araya gelen birkaç benzemez karakteri anlatan Dan Harmon her sezon başka bir dersi konu aldı. Özellikle Jim Rash'in canlandırdığı Müdür Pelton için tekrar tekrar izlenebilir. **(Netflix)**

KÖPEKBALIKLARI

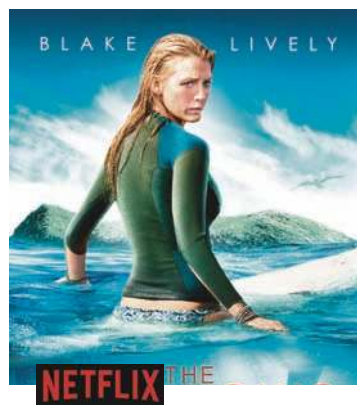
Aslında soyları kurumaya yüz tutmuş bu deniz canlılarını korumak ve tanıtmak için hazırlanan çok sayıda program var ama biz ekranda gerilim peşindeyiz

Jaws
Sinema tarihinin en büyük fenomenlerinden biri bir köpek balığıydı. Steven Spielberg'ün ikonik filmi 1975'te çıktı, sinemada yepyeni bir açılım yaptı ve bolca taklit edildi. Onun gibisiyse hiçbir zaman gelmedi. Aksiyon ve gerilim seviyorsanız her zaman tekrar izlenebilir. **(Netflix)**

Meg
Klasik diyorsak *Meg* de o yoldaki filmlerden biri. Dev köpek balığı, emekli olmuş bir kurtarma görevlisi ve son bir vazife. Asla şaşmayan bu formül yetmiyorsa Jason Statham da izlemenizde etkili olabilir. **(Netflix)**

The Shallows
Sinemada köpek balığı görüyorsak direkt gerilmemiz gerekiyor galiba. Bu anlayışın güzel örneklerinden birinde, Blake Lively bir köpek balığını atlatmaya çalışan genç bir sörfçüyü canlandırıyor. 2016 yapımı film en azından serin suları izlemek için bile denenebilir. **(Netflix)**

47 Meters Down
Okyanusun dibindeki bir kafeste mahsursunuz. Oksijeniniz bitiyor ve yetmezmiş gibi etrafınız köpek balıklarıyla çevrili. Seyirciyi ne kadar gerebiliriz deneyi gibi sanki. Denek olmak isterseniz bu karanlık sular sizi bekliyor. **(Netflix)**

Phelps vs Shark
2017'deki köpekbalığı haftasında tarihin en iyi yüzücüsü bir köpek balığı simülasyonu ile yarışmıştı. Michael Phelps rakipsizdi. Discovery ekibi bir köpek balığının bilimsel verileriyle onu yarıştırdı ve ortaya eğlenceli bir içerik çıktı. **(BluTV)**

DERLEYEN: MEHMET DİNLER

BİFO ve Borusan Quartet'in toplam 14 konserinin yer aldığı Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası (BİFO) Festivali kapsamındaki dördü yeni 14 konser kaydı borusansanat.tv üzerinden 25 Temmuz'a kadar ücretsiz izlenebilir.

"Bir masalın içinde büyüdüm"

Gülsin Onay 24 Temmuz'da Gümüşlük Festivali ile sahneye dönüyor. Erenköy'de klasik müziğin hiç eksik olmadığı bir köşkte başlayan, dünyanın dört bir yanında konserler vermeye uzanan yolculuğu devam ediyor

ALPER BAHÇEKAPILI
@alper.bahcekapili

En kıymetli piyanistlerimizden biri Gülsin Onay. Dünyanın dört bir tarafında sayısız konser verdi. Müzik endüstrisinin normalleşmeye başladığı şu dönemde o da performanslarına geri dönüyor. Kurucusu olduğu, bu hafta başlayan 18. Uluslararası Gümüşlük Klasik Müzik Festivali'nde iki kez sahne alacak. Bu yaz İstanbul Müzik Festivali'nde Yarının Kadın Yıldızları projesi kapsamında, genç müzisyenleri de destekleyecek. Onunla büyüdüğü köşkü, yaşadığı ülkelerde müziğe dair neler öğrendiğini, Chopin'in onun için önemini, Atatürk'ün üniversiteler kurmakla görevlendirdiği dedesi Ord. Prof. Dr. Kerim Erim'le başlayan matematik tutkusunu konuştuk.

İstanbul Müzik Festivali'nde Yarının Kadın Yıldızları projesi kapsamında genç kadın müzisyenlerle sahne alacaksınız. Konser daha sonra İKSV'nin YouTube kanalında yayınlanacak. Bu projenin anlamı nedir sizin için?

İstanbul Müzik Festivali takdir edilecek bir proje yapıyor. Seçtikleri çok değerli, yetenekli genç kadınlara destek oluyorlar. Böyle büyük bir kuruluşun desteği çok önemli. Bu müzisyenler dünyaya yalnız değil, güçlü bir kurumla hazırlanmış oluyor. Ben de gençleri hem çok seviyor, hem de destekliyorum. Onlarla beraber sahnede olmak çok güzel olacak benim için.

Siz de içindeki kadın müzisyenleri daima destekleme geleneğine sahip bir aileden geliyorsunuz.

Annem Cemal Reşit Rey'den dersler almış, çok iyi bir piyanist. Hocalığa yönelip benim de eğitimimi üstleniyor. Onu taklit ederek başladım ben piyanoya. Dedem Profesör Kerim Erim'in annesi ve ablası da klasik müzikle ilgiliydi, müzik aşkları vardı. Babam da keman sanatçısıydı. Erenköy'deki köşkümüz bir masal gibiydi. Etrafında kayısı ağaçları, üzüm bağları da vardı. Hatırladıkça gülümsüyorum. Çocukken masala ihtiyacım yoktu, masalın içinde gibiydim.

Gerçekten yetenekli olduğunuzu hissettiğiniz ilk an neydi?

Eve her gelene piyano çalmaya bayılırdım. Aile içindeki alkışlarda emin olamıyordum. Paris'e Harika Çocuklar Yasası kapsamında gittiğimde, beş senelik konservatuvarı bir senede, 16 yaşında bitirince özel bir durum olduğunu anladım. Ahmet Adnan Saygun ve Mithat Fenmen tarafından çok iyi şekilde hazırlanılarak gönderilmiştim. O iki senem anlatmakla bitmez.

Paris sizi nasıl etkiledi?

Paris müzik bakımından çok sıkıydı. Nadia Boulanger'in öğrencisi oldum. Monique Haas'la çalıştım; Claude Debussy ve Ravel çaldığında hayal kurardım. Pierre Sancan'la çalışırken de müthiş bir güç kazandım. Kız öğrenci istemezdi, "Bu kadar çalışıyoruz, sonra evlenip bırakıyorlar" diye düşünürdü. Rachmaninov 3. Piyano Konçertosu'na aşık olmuştum. Çalışmak istediğimde "Küçüksün, ellerini sakatlarsın" diye engellemişti. Ondan habersiz çalıştım. Çalacağım zaman kızacak diye çok korkuyorum. Çalmaya başladığımda beni durdurunca "Eyvah" demiştim. Tüm hocaları toplayıp; "İşte bu çocuk, bu yaşta Rachmaninov çalıyor" demişti. Orada da anladım farklı bir yeteneğim olduğunu.

Fransa'nın yanı sıra Almanya'da ve İngiltere'de uzun yıllar geçiriyorsunuz. Konser için dönmeyi en sevdiğiniz yer neresi?

Almanya'ya dönmeyi çok seviyorum. Babam Alman olduğu için orayı evim gibi hissediyorum. Güzel bir sistem oturmuş, salonlar mükemmel, çok profesyoneller. Kaliforniya'yı da çok seviyorum. Rahat yaşayarak, sanki sanatı solur gibi hissediyorlar. Japonya'yı da çok seviyorum. 18 kez turne yaptım Japonya'da. Bilmediğiniz bir gezegene gitmiş gibi oluyorsunuz. Saygıları, disiplinleri, farklı kültürleri birleştirmeleri çok mutlu ediyor. Bir performans merkezinde aynı gece caz, klasik, geleneksel müzik alanında üç ayrı farklı salon dolu olabiliyor.

Bugüne kadar aldığınız ödüllerden sizi en çok heyecanlandıran hangisiydi?

Hepsi ayrı değer taşıyor. İyi ki aynı anda almadım. Yoksa kalp krizinden ölürdüm. Chopin'in ülkesinden Polonya Devlet Nişanı almam, Boğaziçi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nden fahri doktora almam, İstanbul Müzik Festivali ve Ankara Müzik Festivali'nin Onur Ödülü'nü kazanmam, tüm bunların yanında Devlet Sanatçısı unvanı da kıymetli...

Chopin'in yeri sizde çok farklı. Onu ve eserlerini size göre ne değerli kılıyor?

İkimiz de piyano aşığıyız. Chopin, biliyorsunuz piyanodan başka bir şey için yazmamış. Piyanist olarak müthiş. Piyanoyu tüm renklerini vererek kullanması, ruhunu romantik melodilerle hissettirmesi, coşkulu, büyük akorlar ortaya koyması, ardından çok samimi şekilde geri çekilip fısıldar gibi pasajlara geçmesi... Bunlar onu çok özel kılıyor.

Hem dedeniz Kerim Erim hem de eşiniz Tony Scholl çok değerli matematikçiler. Sizce müzik ve matematik arasında nasıl bir ilişki var?

Bence çok sıkı bir ilişki var. Bir kere ikisi için de adanmışlık gerekiyor. Bir şey kazanmak için yapılmıyor bunlar. O güzelliğe hizmet etmek için yapılan şeyler ikisi de. Müziğin içindeki matematik de önemli. Benim için matematik büyülü bir dünyaydı. Fransa'da özel ders alırdım. Piyanoyu bırakırsam Sorbonne'da matematik okumam söylenmişti. Eşim de müthiş bir matematikçi. Dünyada sayılı isimlerden biri. Cambridge'de profesör. O da piyano çalmayı çok sevmiş küçükken. Hatta hâlâ çalmaya ve bana yardımcı olmaya devam ediyor. ●

Uluslararası Gümüşlük Klasik Müzik Festivali

Piyanist Eren Levendoğlu ve Gülsin Onay'ın 2004'te kurduğu festivalin 24 Temmuz'daki açılışında Gülsin Onay'a Ancyra Ensemble ve şef Nisan Ak eşlik edecek. Festival kapsamında North Sea String Quartet (26 Temmuz), Kisuk Kwon (29 Temmuz), Valerian Shiukashvili (8 Ağustos), Zoran Imsirovic (15 Ağustos), Elif Çağlar Caz Quartet (16 Ağustos) ve yeniden Gülsin Onay (24 Ağustos) başta olmak üzere klasik müzik ve caz alanında birçok önemli isim sahnede olacak. **(Bodrum, 24 Temmuz-29 Ağustos / gumuslukfestival.org)**

ALPER BAHÇEKAPILI'DAN HAFTANIN ÖNERİLERİ

ALBÜM

Leon Bridges

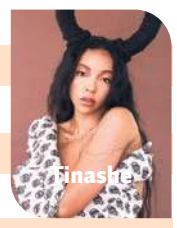
Gold-Diggers Sound

Amerikalı soul müzisyeninin ilk iki çalışması Coming Home ve Good Things En İyi R&B Albümü dalında Grammy'e aday gösterilmişti. Bu hafta yayınlanan üçüncüsü de aynı kategoride yarışabilecek mi? Bu sorunun cevabını yıl sonunda öğreneceğiz. Müzisyen, albümün ilk teklisi Sweeter'ı geçtiğimiz sene Amerika'da çok büyük protestolara konu olan George Floyd cinayetine tepki olarak yazmıştı. Gold-Diggers Sound'un geri kalanı Spotify ve Apple Music başta olmak üzere ilgili dijital platformlarda dinlenebilir.

HAFTANIN ŞARKILARI

En tazeler, en güzeller, bu hafta dinlemeye doyamadığım şarkılar

1- Durand Jones & A.F. / "The Way That I Do"
2- Vince Staples / "TAKING TRIPS"
3- Tinashe / "Bouncin"
4- Yves Tumor / "Crushed Velvet"
5- Charlie Worsham / "Sugarcane"
6- Clairo / "Amoeba"
7- Manic Street Preachers / "Secret He Had Missed"
8- Hovvdy/ "True Love"
8- Indigo De Souza / "Kill Me"
10- Iron Maiden / "The Writing On The Wall"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

HAFTANIN YERLİLERİ

Memleketten her hafta en iyi yeni şarkılar...

1- Nova Norda / "Doya Doya"
2- Nil Karaibrahimgil / "Diskotek"
3- Gökçe Güzel / "Güneş"
4- Deniz Kırcı / "Spring"
5- Gripin / "Belki Çok Da Şey Yapmamak Lazım"
6- Kaset / "Yeniden Başlarım"
7- Açık Hava Diskosu / "Soluklan"
8- Demirhan Baylan & Cengiz Baysal / "Pandora"
9- Hazi / "Oy Asiye"
10- Banu Kanıbelli / "Savruk"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

JAPONYA'DAN ŞARKILAR

Bu hafta 2020 Tokyo Olimpiyatları'nın başlamasının sevinciyle...

1- Kyu Sakamoto / "Sukiyaki"
2- Hibari Misora / "Ringo Oiwake"
3- Yosui Inoue / "Pi Po Pa"
4- Shinichi Mori / "Minota Machi Blues"
5- Yuta Orisaka / "You & Night & Whisky"
6- Hachiro Kasuga / "Akai Ranpu no Shuuressha"
7- Ryuichi Sakamoto / "Rain"
8- Sunny Day Service /" Setsuna"
9- Michiya Mihashi / "Aishuu Ressha"
10- Cornelius / "Drop"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

Sanatta birini seçmek şart NFT mi kağıt baskı mı?

Ünlü sanatçı Damien Hirst *The Currency/Para* projesinde alıcıyı seçime zorluyor: Basılı eseri alanlar NFT değerinden vazgeçecek. NFT'yi seçene kağıda basılmış eser yok

İstanbul'da da 2013'te bir sergi açan İngiliz sanatçı Damien Hirst, değer kavramını sorgulatan; alıcılarına renklerini ve desenlerini belirleme imkanı sunan NFT tabanlı *The Currency (Para)* projesi çok konuşulacak. Proje, her biri A4 kağıdına basılmış 10 bin, birbirine çok benzeyen fakat birbirinden farklı eserlerden oluşuyor. Bu eserlerin kopyalanmasını zorlaştırmak için, banknotlarda olduğu gibi filigran ve hologramlar da kullanılıyor. Her birine 10 dolarlık banknottan yola çıkılarak 'onluk' ismi veriliyor. Kağıt üzerine uygulanan çalışmaların biri 2 bin dolar karşılığında satın alınabiliyor ve her eser bir NFT'ye karşılık geliyor.

Hirst ve Bank of England'ın eski başkanı Mark Carney bu 'yaratıcı deney'i anlattılar.

Karar için iki ay süre var

Fakat eseri satın alanların iki ay sonra bir karar vermesi gerekiyor: NFT'yi mi yoksa fiziksel eseri ellerinde tutacaklar.
NFT'ye karar verilirse veya bir seçim yapılmazsa, sanat eseri yok edilecek. Eğer fiziksel eser seçilirse, eserin NFT değeri silinecek. Bu durum aynı zamanda bir deneyin de parçası. Alıcılar, Hirst tarafından imzalanan orijinal ve fiziksel sanat eserini mi elinde tutacak yoksa giderek değer kazanması beklenen NFT edisyonunu mu?

Hirst, Bank of England'ın eski başkanı Mark Carney ile yaptığı röportajda (Financial Times'ın web sitesinden izleyebilirsiniz), "Evet insanları bir seçim yapmaya zorluyorum. Ama alıcının her zaman bir seçeneği vardır. Sadece konu, hangisi yolun değerli olduğu değil aynı zamanda da hangisinin eğlenceli olduğu," diyor.

Elbette alıcıların çoğunun ellerinde tutabilecekleri bir sanat eserini tercih etmelerini ümit ediyor Hirst. Ama eğer bunu seçmezlerse de olayın daha heyecanlı olacağını vurguluyor. "Sonuçta bu bir deney" diyor.

Çoktandır planlıyordu

Projenin ilginç yönlerinden birisi de Damien Hirst'in NFT çılgınlığı başlamadan önce bu projeyi kurgulamaya başlatması. Değer, güven ve inanç kavramlarını irdeleyen bir seri olan *The Currency/ Para* sanat piyasasını elinde tutan müzayede evlerinin ve sanat galerilerinin hakimiyetini de yok etmeyi amaçlıyor. ●

Damien Hirst Kimdir?

● 1965 doğumlu İngiliz sanatçı, 90'lı yıllardan itibaren sanat büyük isimlerinden biri. YBA olarak bildiğimiz Genç Britanyalı Sanatçılar grubunun bir anlamda yaratıcısı. Charles Saatchi tarafından da desteklenen bir sanatçı.

● Formaldehitte muhafaza edilen ölü hayvan figürleriyle tanındı. İkonik çalışması *Yaşayan Birinin Zihninde Ölümün Fiziki İmkansızlığı* bir vitrin içinde, formaldehitte muhafaza edilen ölü bir kaplan köpekbalığından oluşuyordu. Eser çok tartışıldı ve 2004 yılında 8 milyon dolara satıldı.

● Bir diğer işi *Tanrı Aşkına* daha bilindik ismiyle *Elmas Kafa*. Üzerinde binlerce elmas kullanılarak meydana getirilen bu eseri 2007 yılında 51 milyon euro fiyattan satıldı. En pahalı eserlerden biri olarak tarihe geçti.

Bourdain belgeselinde yapay zeka tartışması

Şef Bourdain'in sesi yapay zeka ile tekrar yaratıldı. Bu, izleyiciyi aldatmak mı?

Bourdain'in yaşamını ve ölümünü ele alan R*oadrunner: Anthony Bourdain Hakkında Bir Film*, tartışmalara neden oldu. Mesele filmde Bourdain'in sesinden aktarılan sahnelerin olması. Bunu mümkün kılmak için ünlü şefin gerçek ses kayıtlarından faydalanılarak yapay zeka uygulamasına başvurulması etik tartışmaları başlattı. Özellikle Bourdain'in sanatçı David Choe'ya yolladığı e-posta sahnesinin seslendirilmesinde yapay zeka kullanılması bu tartışmaların merkezinde.

Belgeselin yapımcısı Morgan Neville'e göre bu bir "modern hikaye anlatım tekniği."

Eleştirmen Helen Rosner, yapay zeka seslendirmesinin gerçekçiliğinin ürkütücü olduğu fikrinde. Alan Turing Enstitüsü'nün etik bölümü başkanı David Leslie ise belgesel öncesinde yapay zeka tarafından seslendirilen bölümlerin belirtilerek izleyicilerin aldatılmasının önlenmesi gerektiğini söylüyor. ●

ENKA SANAT

Damla Ece Karataş
Piyano
26 Temmuz
Pazartesi - 21.00

Doruk Deniz Aksu
Keman
28 Temmuz
Çarşamba - 21.00

Arya Su Gülenç
Piyano
30 Temmuz
Cuma - 21.00

Ali Aras Özcan
Viyolonsel
01 Ağustos
Pazar - 21.00

Çetin Özen
Vibrafon & Trampet
02 Ağustos
Pazartesi - 21.00

Buğra Çankır
Piyano
04 Ağustos
Çarşamba - 21.00

Duru Önhon
Keman
06 Ağustos
Cuma - 21.00

Beren Gürcüoğlu
Piyano
08 Ağustos
Pazar - 21.00

ENKA SANAT YOUTUBE KANALI

Daha iyi bir gelecek için gençlerle sanat

enkasanat | enkasanat.org

KORREPETİTÖR
ÇAĞDAŞ ÖZKAN — PİYANO
SANAT YÖNETMENİ
CİHAT AŞKIN
DANIŞMA KURULU
EFDAL ALTUN
CİHAT AŞKIN
GÖKHAN AYBULUS
AYŞEDENİZ GÖKÇİN
FAZIL SAY
DİLBAĞ TOKAY

ENKASANAT

OEK 16 CMYK